Bernard Coppens

Benoit Despas

BOUDEWIJN

DE GLIMLACHENDE KONING

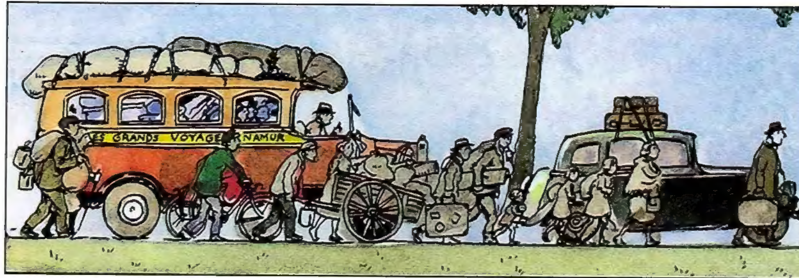
1930 - 1951

Hélyode

BOUDEWIJN

DE GLIMLACHENDE KONING

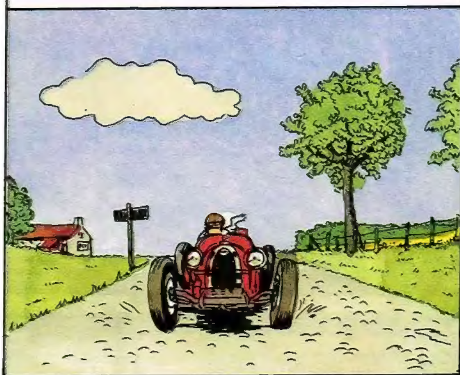
1930-1951

TEKENINGEN : BERNARD COPPENS
SCENARIO : BENOIT DESPAS
KLEUREN : PATRICE COURCELLE

Hélyode

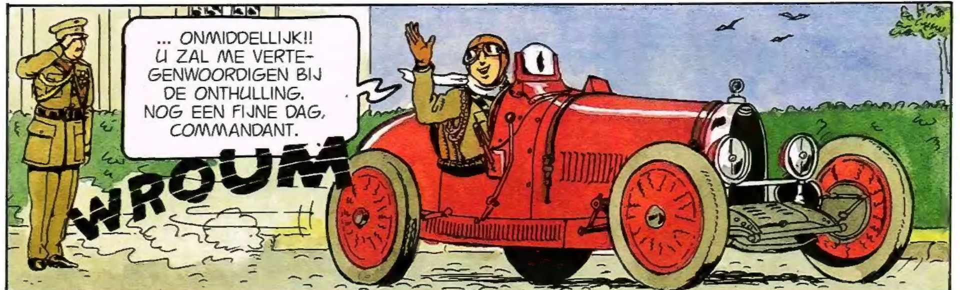

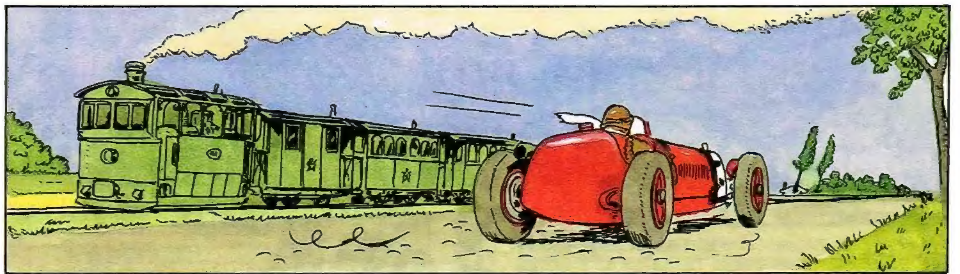

7 SEPTEMBER 1930. PRINS LEOPOLD IS OP WEG NAAR DIKSMUIDE OM ER HET STANDBEELD VAN GENERAAL JACQUES, HELD VAN DE EERSTE WERELDOORLOG TE ONTHULLEN.

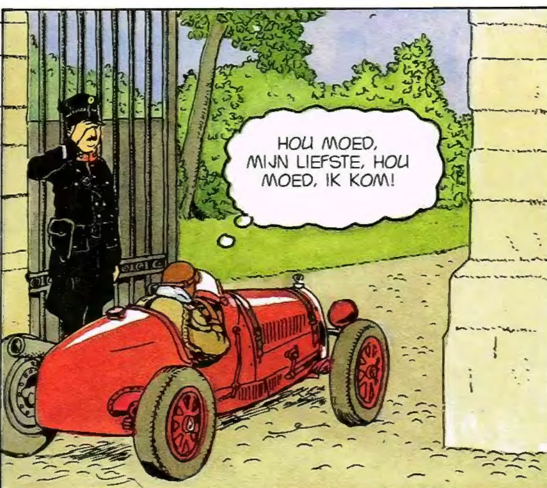

MAAR IN OOSTENDE ...
HET SPIJT ME, HOOGHEID, DAT IK UW REIS ONDERBREEK. EEN TELEGRAM VOOR U.
DANK U, COMMANDANT.

MIJN ECHTGENOTE KAN ELK MOMENT BEVALLEN!

IK MOET TERUGKEREN ...

... ONMIDDELLIJK!! U ZAL ME VERTEGENWOORDIGEN BIJ DE ONTHULLING. NOG EEN FIJNE DAG, COMMANDANT.
WROUM

HOU MOED, MIJN LIEFSTE, HOU MOED, IK KOM!

VADER, HOE IS HET MET HAAR?
DE DOKTERS ZORGEN VOOR HAAR, LEOPOLD.

LAAT ONS IN HET PARK WANDELEN, HET WACHTEN ZAL ER MINDER ZWAAR VALLEN.

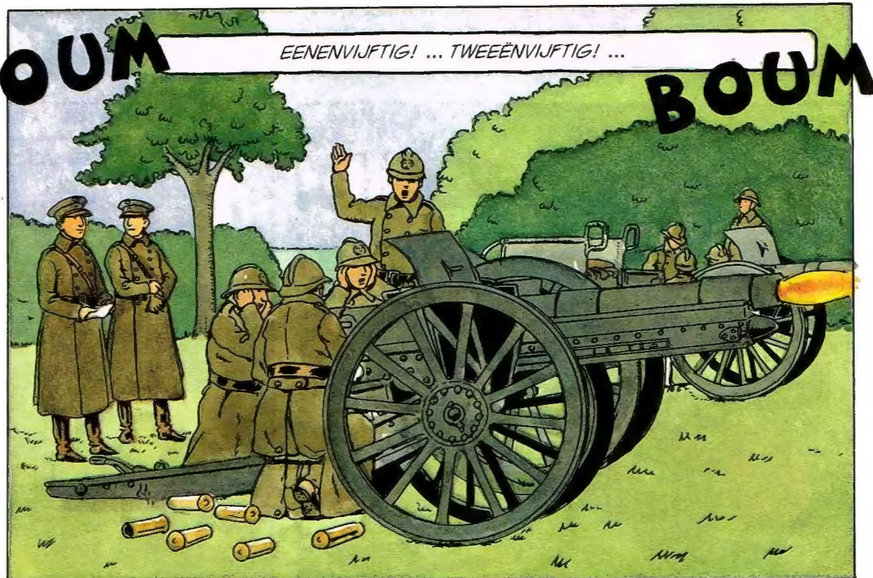
SIRE, HET KIND IS GEBOREN!

HOE MAAKT DE PRINSES HET?
ZO GOED ALS HET GAAT VOOR EEN PAS BEVALLEN MOEDER.

IS HET EEN JONGEN OF EEN MEISJE?
HET IS ...

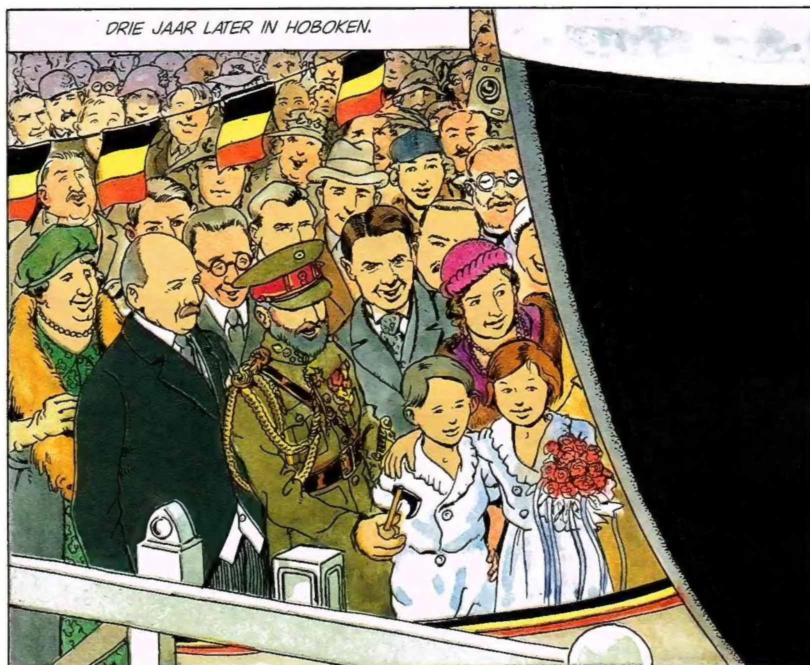
ONDERTUSSEN AAN HET HEK VAN HET PALEIS ...
HET IS EENVOUDIG : ALS HET EEN JONGEN IS, VUREN ZE HONDERD EN ÉÉN KANONSCHOTEN.

.... EN ALS HET EEN MEISJE IS, MAAR TWEEËNVIJFTIG.
EENVOUDIG! WAT JE ZEGT! ... DE MEESTERES HEEFT ME MAAR TOT TIEN LEREN TELLEN!

IK ZAL VOOR JOU TELLEN. STIL. ZE BEGINNEN TE VUREN ...
BOUM

EENENVIJFTIG! ... TWEEËNVIJFTIG! ...
BOUM

DRIEËNVIJFTIG!! HET IS EEN JONGEN!!

WELKOM IN BELGIË, BOUDEWIJN.

DRIE JAAR LATER IN HOBOKEN.

DEZELFDE AVOND.
GROOTVADER! IK HEB EEN BOOT DIE MIJN NAAM DRAAGT!

DENK JE DAT IK ER MIJN KONIJN MAG MEENEMEN?
NATUURLIJK.

ZEG, ZAL JE ME LEREN PAARD-RIJDEN?
ALS JE DAT WIL.
EN AUTORIJDEN?
WAAROM NIET?

KLIMMEN IN DE BERGEN?
HAHAHA, JE WIL ME DUS DOEN STERVEN VAN UITPUTTING, VENTJE!?

MARCHE-LES-DAMES, 17 FEBRUARI 1934.
WACHT OP MIJ IN DE WAGEN, VAN DYCK, IK BEN OVER EEN UURTJE TERUG.

♫

EN NU IS HET AAN ONS!

LIEVE HEMEL! WAT ...!?
AAAAAAA

REEDS KWART OVER VIJF ... DAT IS NIET NORMAAL.

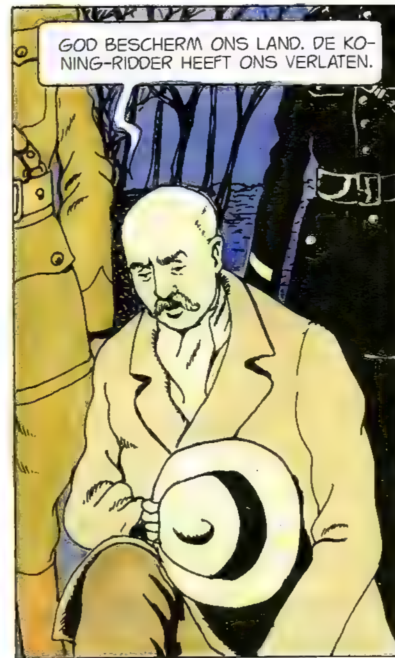

NIEMAND ... ER MOET IETS GEBEURD ZIJN! IK MOET ABSOLUUT VERSTERKING HALEN!!

EN DE HELE NACHT ...

EEN TOUW! HIJ KAN NIET VER ZIJN! SNEL, NAAR HIER, DAT LICHT!

DAAR, KIJK!
DE KONING!

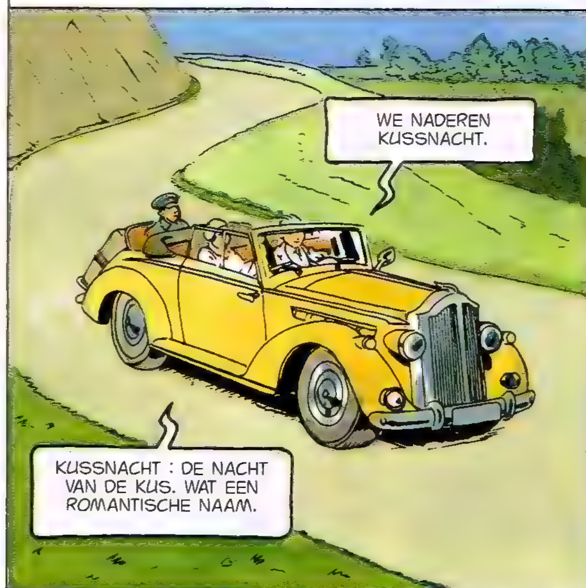

GOD BESCHERM ONS LAND. DE KONING-RIDDER HEEFT ONS VERLATEN.

IN LAKEN HERNEEMT HET LEVEN ZIJN GEWONE GANG.
ZIJN ZE NIET SCHATTIG?

ZE ALLEEN AL MAAR ZIEN, MAAKT HET LEVEN MOOI!

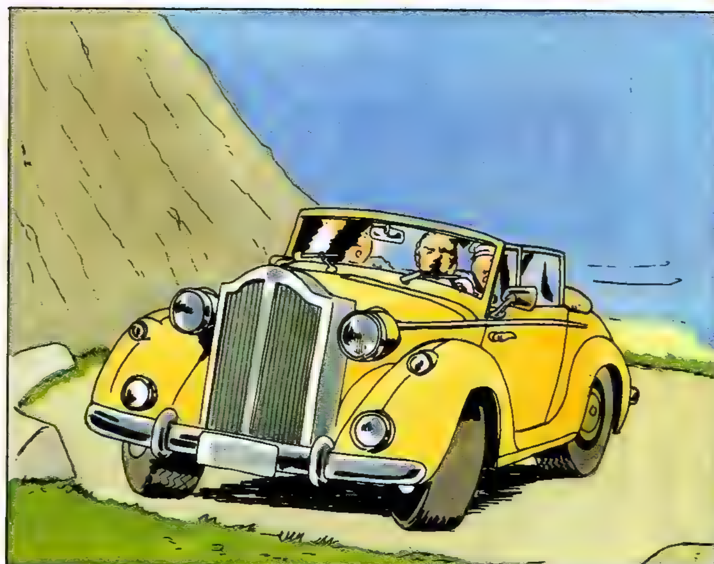

22 JUNI 1934, OP DE DOOP VAN DE PRINS VAN LUIK.
MEVROUW, MEVROUW ...
JA, BOUDEWIJN

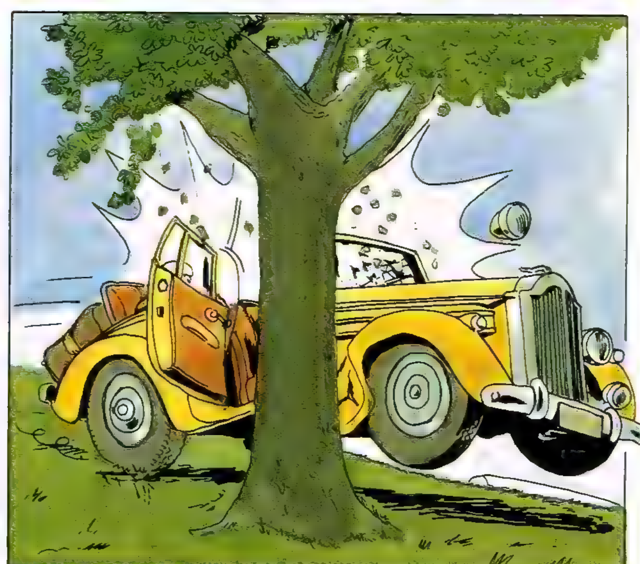

WAAROM DRAAGT SINTERKLAAS GEEN BAARD?

MAAR HET NOODLOT LEEK DE KONINKLIJKE FAMILIE WEL TE ACHTERVOLGEN. TIJDENS EEN VAKANTIE IN ZWITSERLAND ...
WE NADEREN KUSSNACHT.
KUSSNACHT : DE NACHT VAN DE KUS. WAT EEN ROMANTISCHE NAAM.

JE ZOU ZEGGEN DE TITEL VAN EEN GEDICHT VAN SCHILLER!
VOLGENS DE KAART MOETEN WE SLECHTS NOG ...

LEOPOLD! PAS OP!

ASTRID ...

ALS ZE ...

ASTRID!! OH GOD, NEE, ZIJ TOCH NIET!

NIET JIJ!

IN BELGIË.
AAN KINDEREN DE DOOD VAN HUN MOEDER MELDEN.

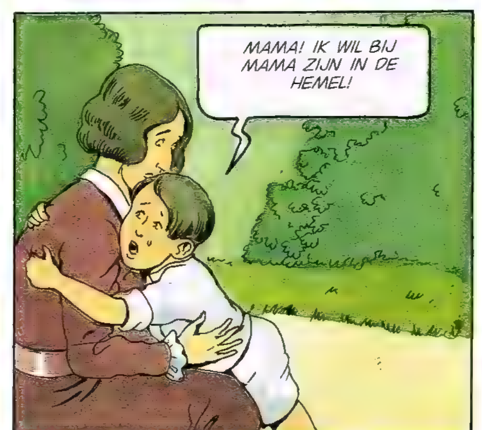

GELOOF ME DOKTER. IK HAD GRAAG TIEN JAAR VAN MIJN LEVEN OPGEOFFERD OM DEZE VERSCHRIKKELIJKE TAAK TE ONTLOPEN.

HOU MOED, GRAVIN. VOOR HEN.

LUISTER EENS GOED NAAR MIJ, KINDEREN.
WAT IS ER, MEVROUW? U ZIET ER ZO BEDROEFD UIT.

UW MAMA IS NAAR DE HEMEL.
ZOALS GROOTVADER?
JA, JOSEPHINE.

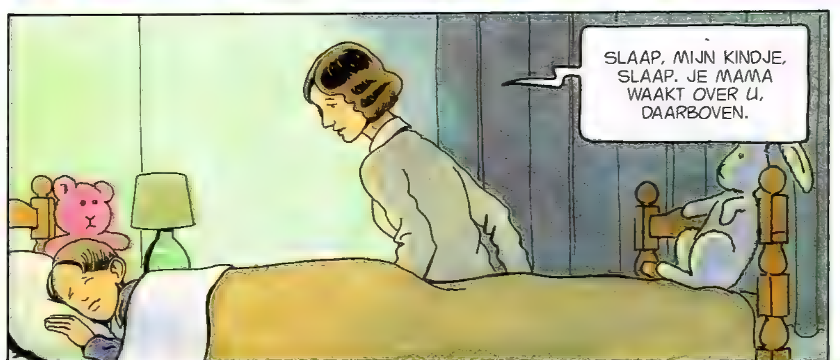

KOMT ZE DAN NIET MEER TERUG?

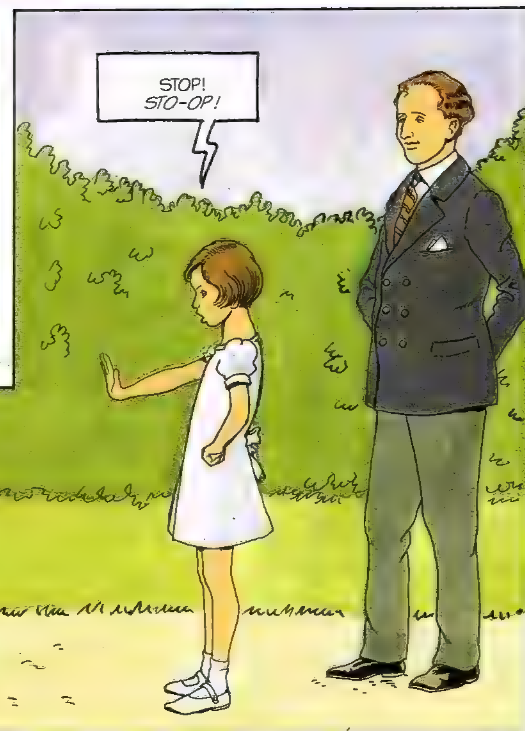

MAMA! IK WIL BIJ MAMA ZIJN IN DE HEMEL!

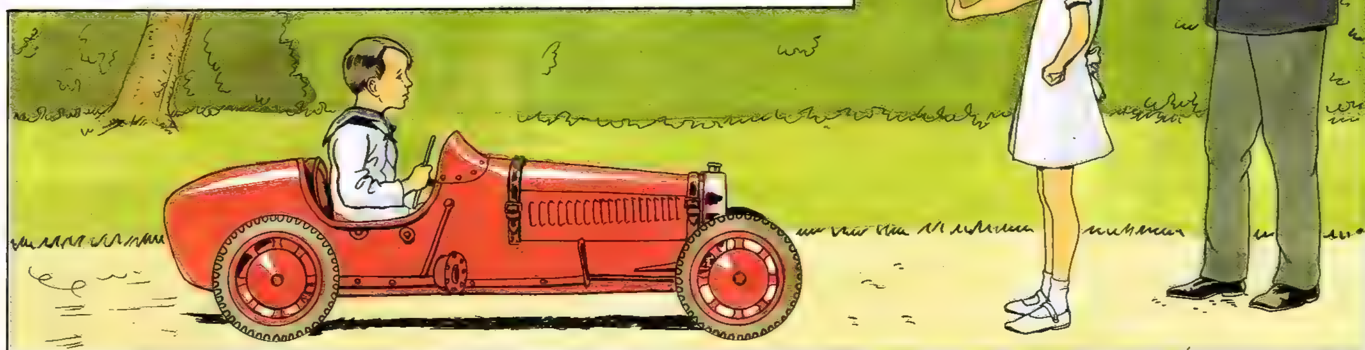

ENIGE TIJD LATER.
NEE, NEE! MAMA, BLIJF!
OCHARME, ZIJN NACHTMERRIES ZULLEN NOOIT VOORBIJGAAN.

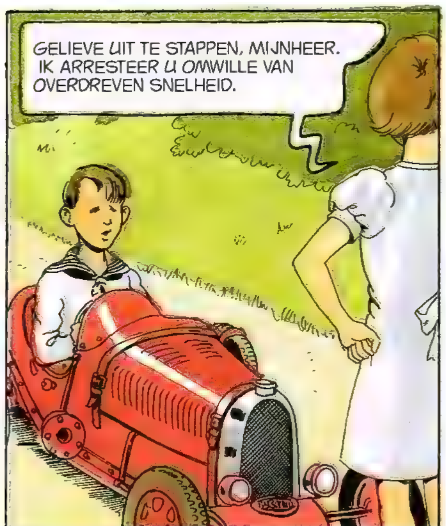

BEN JIJ DAT, MAMA?
NEE, IK BEN HET, JUFFROUW, JOUW GOUVERNANTE.

ZEG, JUFFROUW, BEN JE ZEKER DAT MAMA IN DE HEMEL IS?
JAZEKER, IN DE HEMEL BIJ DE ENGELEN.

SLAAP, MIJN KINDJE, SLAAP. JE MAMA WAAKT OVER U, DAARBOVEN.

STOP! STO-OP!

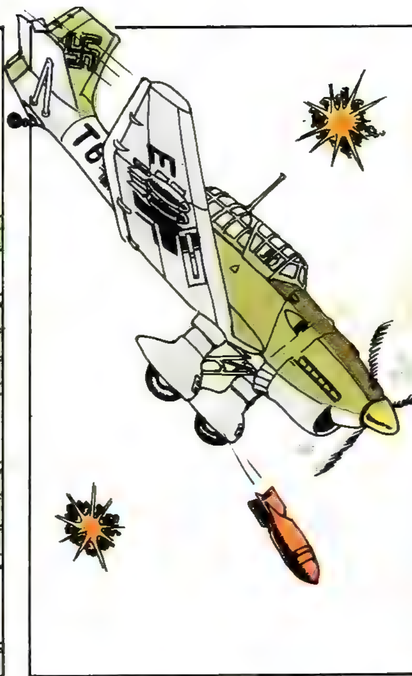

GELIEVE UIT TE STAPPEN, MIJNHEER. IK ARRESTEER U OMWILLE VAN OVERDREVEN SNELHEID.

U REED MINSTENS AAN 18 KM/U. DAT IS VEEL TE SNEL.
DAT IS NIET WAAR: IK REED SLECHTS 16 KM/U.

EN TROUWENS, VROUWELIJKE AGENTEN, DAT BESTAAT NIET!

10 MEI 1940, VROEG IN DE MORGEN.

BOUDEWIJN, WORDT WAKKER! DE DUITSERS VALLEN BELGIË AAN.
MMMH?

WACHT MAAR. ZE ZULLEN EENS ZIEN!

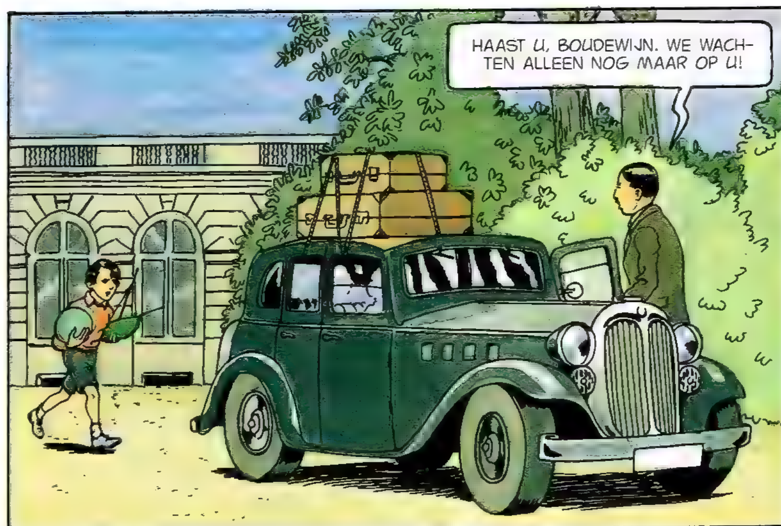

JE BENT DAPPER, BROERTJE. MAAR DEZE OORLOG HEEFT NIETS MET EEN SPEL TE MAKEN. LEG JE SPEELGOED WEG EN KLEED JE AAN.

DE AANVAL IS UITERST BRUTAAL. DE LUCHT-HAVENS EN STATIONS WORDEN GEBOMBAR-DEERD. ZOWAT OVERAL WORDEN ER PARA-CHUTISTEN GESIGNALEERD.

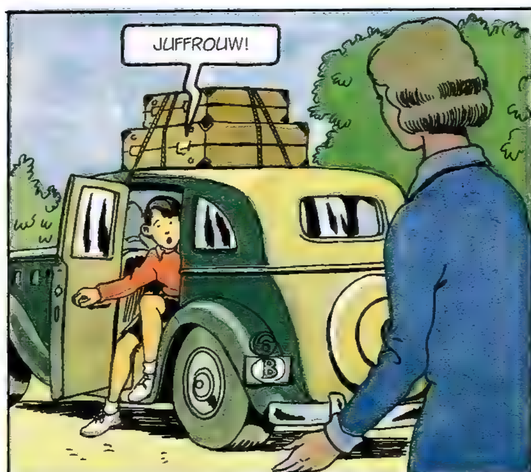

U GAAT NAAR DE PANNE. WAAK OVER DE KINDEREN.
IK ZAL ERVOOR ZORGEN, UW MAJESTEIT, TOT DER DOOD!

PAPA, GA JE DE DUITSERS TERUGDRIJVEN, ZOALS GROOTVADER IN DE EERSTE WERELD-OORLOG?
IK ZAL ALLES DOEN WAT IK KAN. IK ZWEER HET JE, BOUDEWIJN.

IK MOET NU NAAR HET HOOFD-KWARTIER. TOT ZIENS, KINDEREN.

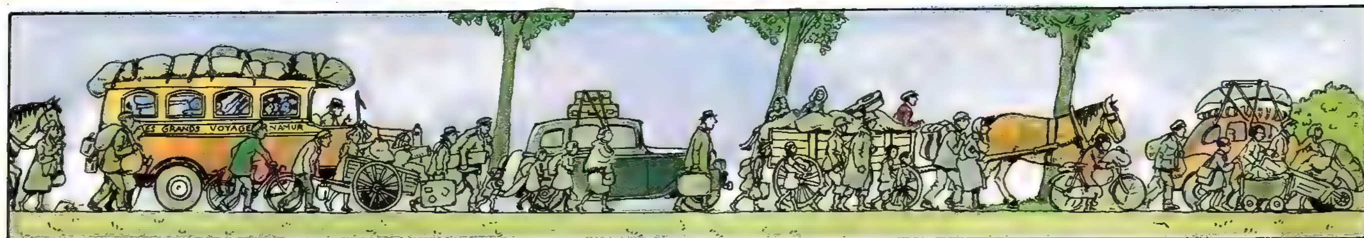

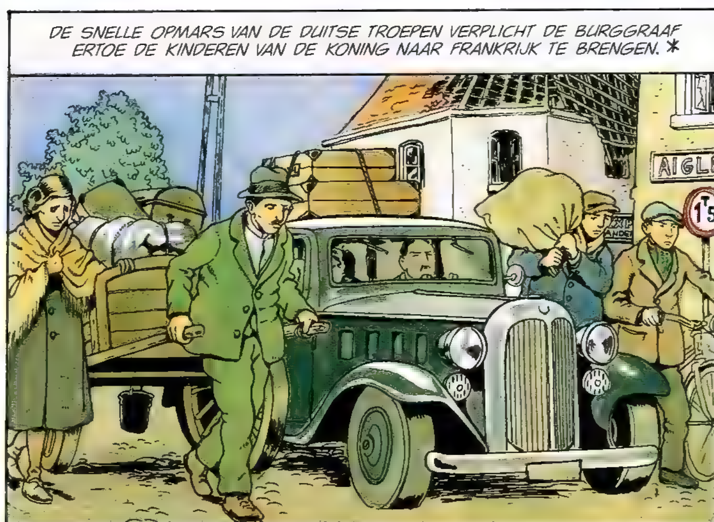

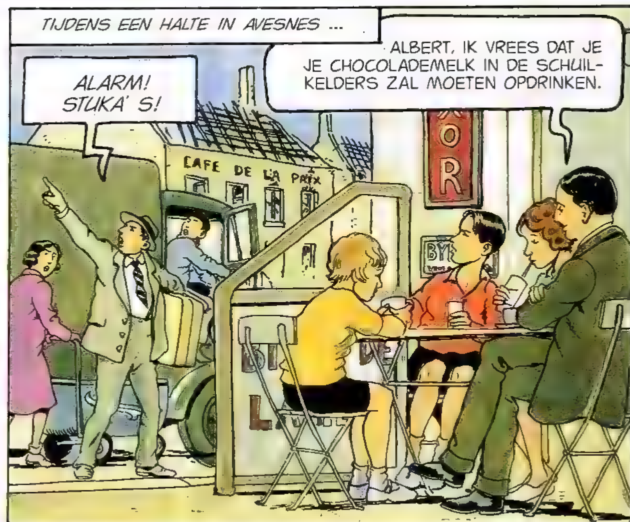

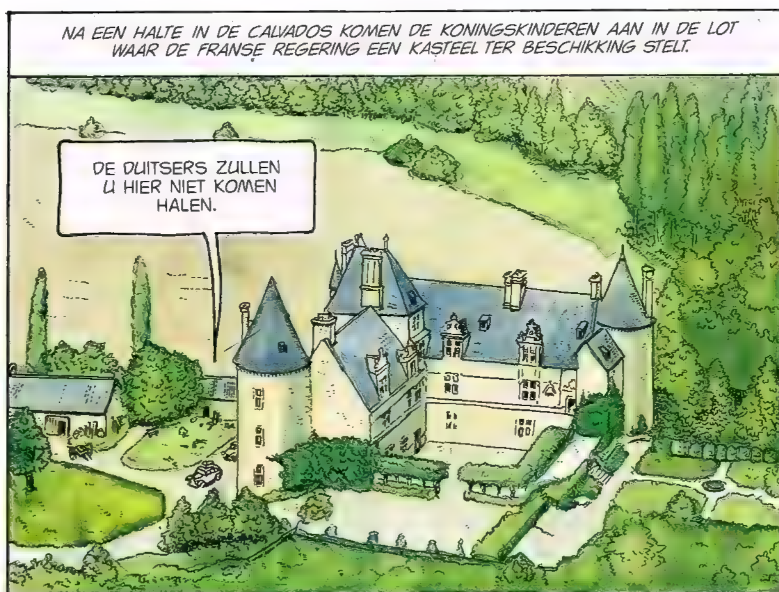

* *burggraaf Gatien du Parc Locmaria.*

NA EEN HALTE IN DE CALVADOS KOMEN DE KONINGSKINDEREN AAN IN DE LOT WAAR DE FRANSE REGERING EEN KASTEEL TER BESCHIKKING STELT.
DE DUITSERS ZULLEN U HIER NIET KOMEN HALEN.

BEHALVE DAN OM DE SPOKEN VAN HET KASTEEL VAN MONTAL TE TROTSEREN.

WOW! FANTASTISCH! IK VOEL DAT IK ME HIER ZAL AMUSEREN. HEB JE AL DIE WAPENRUSTINGEN GEZIEN?
JA. IK HEB ZELFS GEPROBEERD OM ÉÉN VAN HUN ZWAARDEN OP TE HEFFEN ... EN NU BEGRIJP IK WAAROM ZE HET PISTOOL UITGEVONDEN HEBBEN!

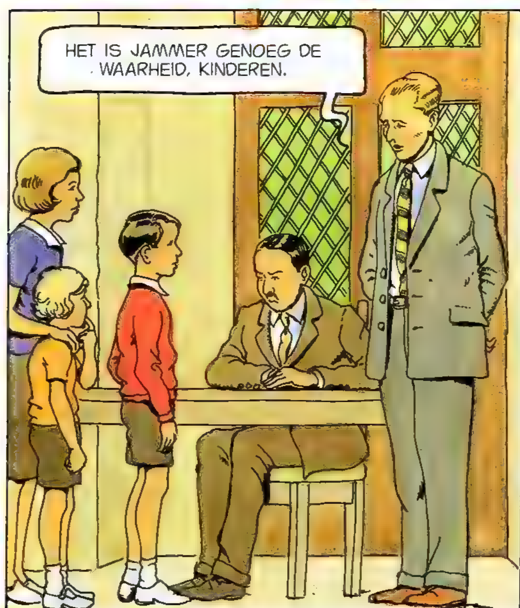

JAMAAR, ZEG.
WAT GEBEURT ER?

DE STUKA' S KOMEN TERUG! IEDEREEN NAAR DE SCHUILKELDERS!
PLAF

MAAR DE VERADEMING WAS VAN KORTE DUUR.
WAT IS ER ALBERT? JE ZIET BLEEKJES...
IK HEB NET GEHOORD WAT TWEE AGENTEN ZEIDEN.

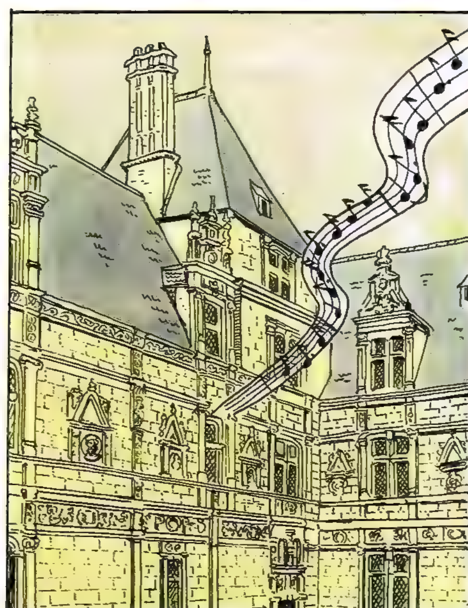

HET GAAT TOCH NIET OVER VADER?
NEE, MAAR HET IS NIET VEEL BETER.

ZE ZEIDEN DAT BELGIË GECAPITULEERD HEEFT.

HET IS JAMMER GENOEG DE WAARHEID, KINDEREN.

HEBT U ALTIJD UW FLUIT BIJ U, MIJNHEER PAELINCK?
MAAR ...? NATUURLIJK.

SPEEL ALSTUBLIEFT DE BRABANÇONNE VOOR ONS!

DE VOLGENDE DAG.
WAT?! ONZE KONING, EEN LAFAARD EN EEN VERRADER!! VERVLOEKTE JOURNALIST! ALS IK DIE VASTKRIJG!!

BAH! ZE ZOEKEN EEN ZONDEBOK OM HUN ANGST TE BEZWEREN. EN ZE HEBBEN GOEDE REDENEN OM ANGST TE HEBBEN: WIE WEET WAAR EN WANNEER DE DUITSERS ZULLEN OPHOUDEN ...

HOE HET OOK ZIJ, WE ZIJN HIER NIET MEER VEILIG.

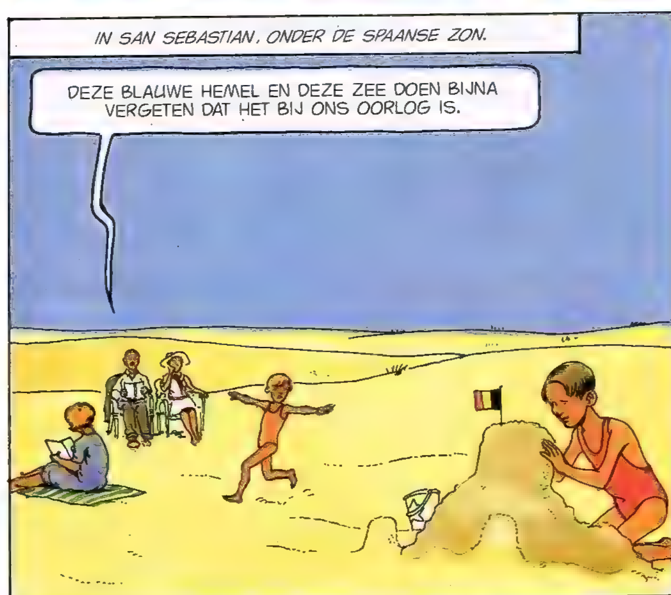

VAN DE ENE DAG OP DE ANDERE WORDEN ONZE WACHTERS ONZE CIPIERS ...

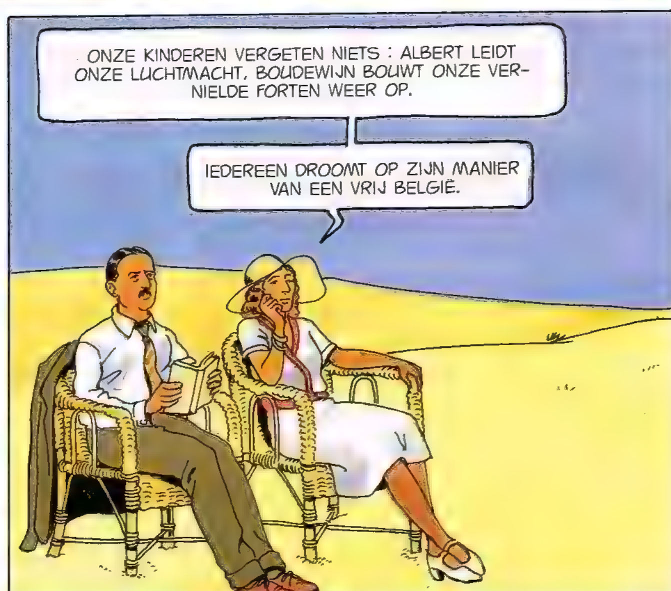

WE MOETEN VLUCHTEN!
MAAR WAARHEEN?
NAAR SPANJE, WE HEBBEN GEEN ANDERE KEUZE.

LATER, IN BIARRITZ ...

SLAAPT U NIET, BURGGRAAF?
HEU ... JAWEL, BOUDEWIJN, HEEL LICHTJES.

IN EEN ZETEL, MET EEN PISTOOL.
IN DEZE STAD IS DAT DE ENIGE VRIEND DIE IK KAN VERTROUWEN!

IN SAN SEBASTIAN, ONDER DE SPAANSE ZON.
DEZE BLAUWE HEMEL EN DEZE ZEE DOEN BIJNA VERGETEN DAT HET BIJ ONS OORLOG IS.

ONZE KINDEREN VERGETEN NIETS : ALBERT LEIDT ONZE LUCHTMACHT, BOUDEWIJN BOUWT ONZE VERNIELDE FORTEN WEER OP.
IEDEREEN DROOMT OP ZIJN MANIER VAN EEN VRIJ BELGIË.

GOEIEDAG, MAG IK MET JULLIE SPELEN?

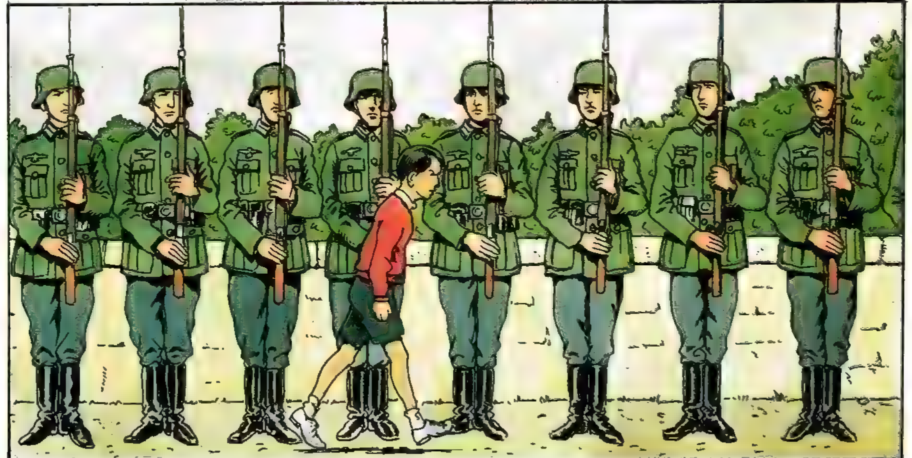

NATUURLIJK, IK HEET BOUDEWIJN.

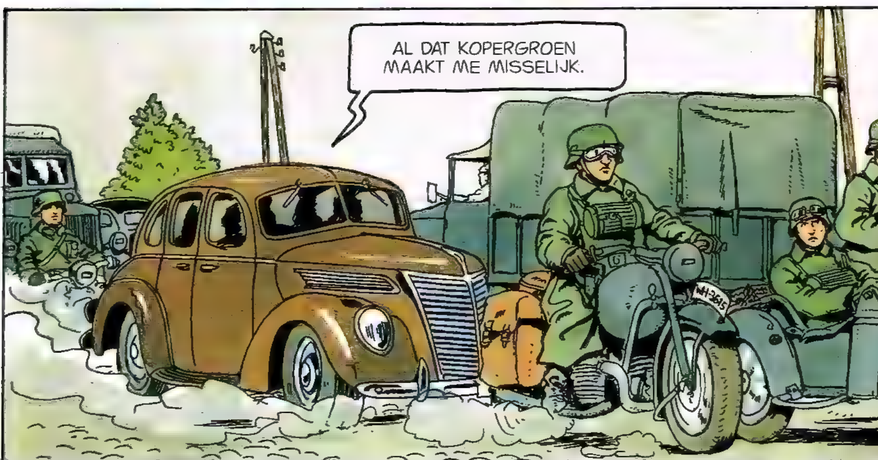

EN IK FABIOLA.

TOEN HET TIJD WERD OM TERUG NAAR BELGIË TE KEREN. AAN DE FRANS-SPAANSE GRENS.
GOEIEDAG, MAJOOR.
GOEIEDAG, HOOGHEID. IK, HUM, DEZE HEREN STONDEN EROP MIJ TE VERGEZELLEN OM U TE ONTVANGEN.

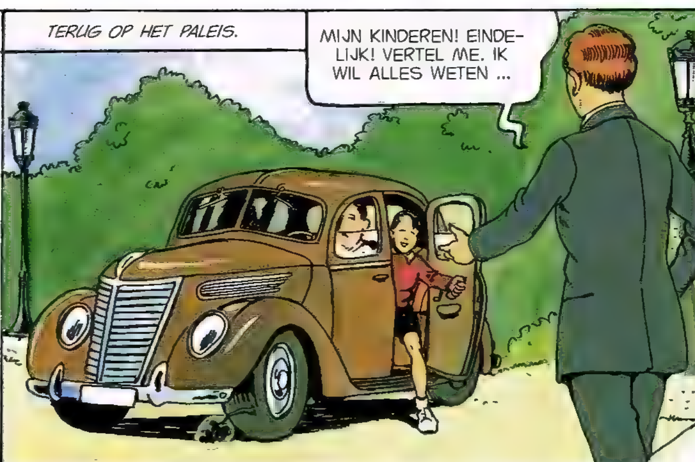

EN HET PROTOCOL ZEGT DAT U HET DETACHEMENT DE REVUE LAAT PASSEREN.
MIJN VIJANDEN DE REVUE LATEN PASSEREN!? WAT EEN SCHANDDAAD!

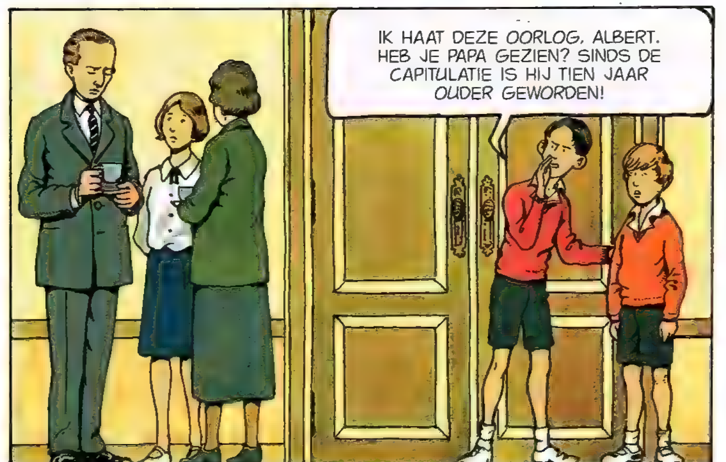

UWE HOOGHEID? ...
IK BEN KLAAR MAJOOR : EEN PRINS VAN BELGIË HEEFT NOOIT GEWEIGERD OM ZIJN PLICHT TE VERVULLEN.

AL DAT KOPERGROEN MAAKT ME MISSELIJK.

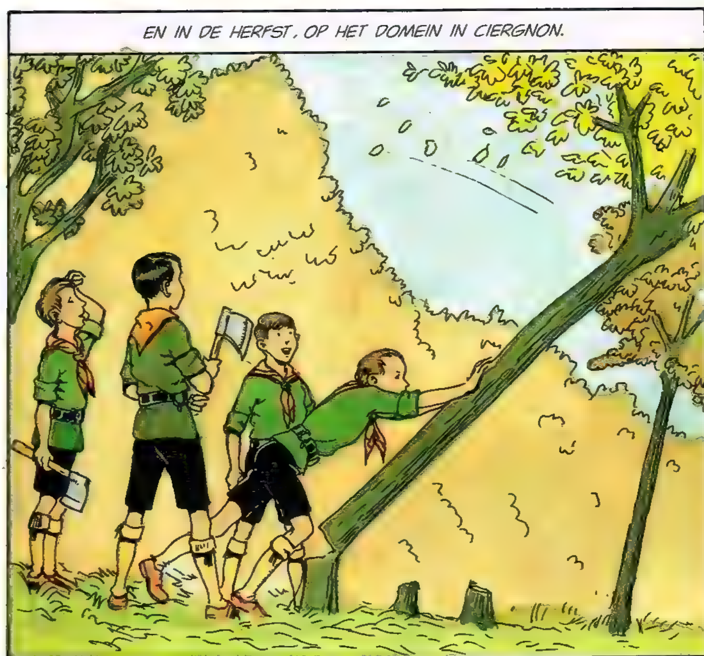

HEB VERTROUWEN, JOSEPHINE. ER ZAL EEN DAG KOMEN WAAR ZE GROEN VAN RAZERNIJ ZULLEN ZIJN.

TERUG OP HET PALEIS.
MIJN KINDEREN! EINDELIJK! VERTEL ME. IK WIL ALLES WETEN ...

IK HAAT DEZE OORLOG, ALBERT. HEB JE PAPA GEZIEN? SINDS DE CAPITULATIE IS HIJ TIEN JAAR OUDER GEWORDEN!

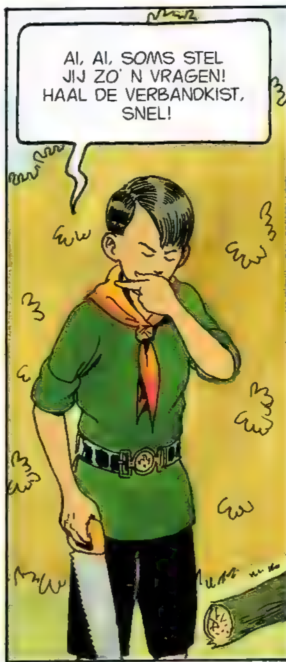

DAT IS HET DUS : WIJ ZIJN GEVANGEN IN ONS EIGEN KASTEEL!

IK BEGRIJP NU BETER DE BITTERHEID VAN PAPA.

EN IN DE HERFST, OP HET DOMEIN IN CIERGNON.

WEL, ONZE CHALET KRIJGT VORM!

ZEG, DENK JE DAT PAPA ZAL HERTROUWEN MET JUFFROUW BAELS?
?

AI, AI, SOMS STEL JIJ ZO' N VRAGEN! HAAL DE VERBANDKIST, SNEL!

MAAR JE BLOEDT.
HET IS MAAR EEN SCHRAM. DE ZIEKENWAGEN IS TROUWENS AL OP WEG!
PA-PIE-PA-PIE-PA-PIE.

TWEE JAAR LATER, IN CIERGNON.

LAAT JE WAPEN VALLEN. EEN BEWEGING EN JE BENT DOOD!
?
MMPF.

ZO, DAT IS BETER. EN NU, VOORUIT!

EN NOG ÉÉN. DE REKENING KLOPT, JONGENS!

WAT GAAT U MET ONS DOEN?

NIEUWSGIERIG, HÉ? JE GAAT DAT ONMIDDELLIJK ZIEN : KLEED U UIT!

SNELLER!

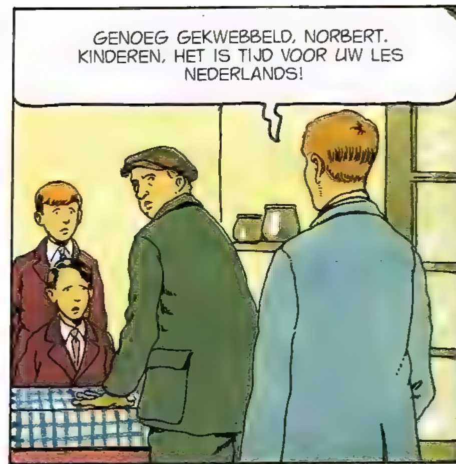

EN NU, LOOP NAAR HET KASTEEL. DE EERSTE DIE STOPT, SCHIET IK ZIJN KONT VOL LOOD!

LATER, IN DE KEUKENS VAN HET KASTEEL.
EN ZO HEB IK ZE ZIEN TOEKOMEN, IN DE SLIPPEN VAN HUN HEMD. ZE WAREN HUN ARROGANTIE KWIJT. HAHAHA. HET IS ZES MAAND GELEDEN EN IK MOET ER NOG ALTIJD OM LACHEN.

LACH MAAR NU WE DAT NOG KUNNEN. WANT LANG ZULLEN WE NIET MEER LACHEN : DE GESTAPO IS IN HET DORP AANGEKOMEN!

DE GESTAPO?
JA, UWE HOOGHEID. DIE MENSEN ZIJN GEEN ECHTE AGENTEN, ZELFS GEEN MENSEN.

IK BEN ZEKER DAT WANNEER JE HUN ADEREN OPENSNIJDT, ER IJS UIT ZAL VLOEIEN.

GENOEG GEKWEBBELD, NORBERT. KINDEREN, HET IS TIJD VOOR UW LES NEDERLANDS!

OP 6 JUNI 1944.
TOT MIJN SPIJT MOET IK ZIJNE MAJESTEIT MEEDELEN DAT - GEZIEN DE ENGELSEN EN DE AMERIKANEN IN NORMANDIË GELAND ZIJN - IK HET BEVEL GEKREGEN HEB OM UWE MAJESTEIT NAAR DUITSLAND OVER TE BRENGEN OM ER VOOR DE LUCHTBOMBARDEMENTEN TE SCHUILEN.

IK WEIGER. BIJ GEVAAR IS HET MIJN PLICHT TE BLIJVEN EN DE BEPROEVINGEN VAN HET LAND TE DELEN.

DE BEVELEN KOMEN UIT BERLIJN. DE SS'ERS ZULLEN U GOED- OF KWAADSCHIKS DEPORTEREN.

EN WAT GEBEURT ER MET MIJN FAMILIE?

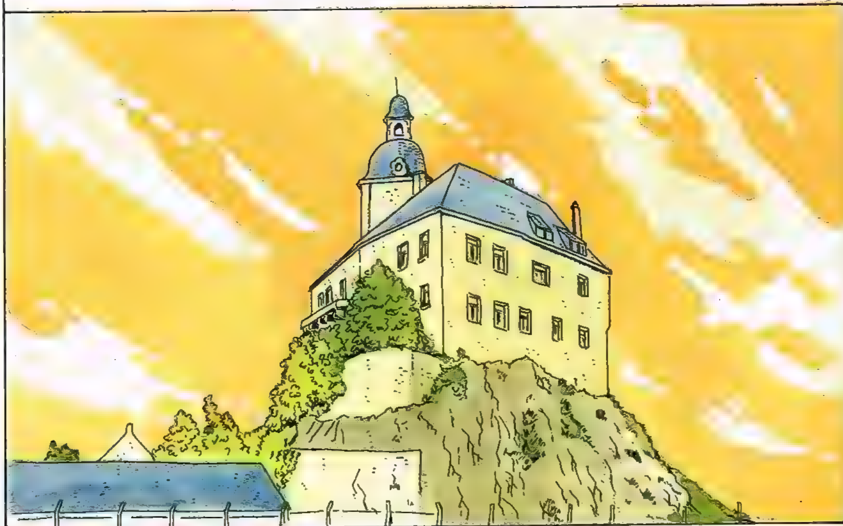

UW ECHTGENOTE EN DE PRINSEN ZULLEN U IN DUITSLAND VERVOEGEN.
HET IS EEN SCHANDE! IK BEN KRIJGSGEVANGENE MAAR ZIJ NIET! IK VERZET MIJ CATEGORISCH TEGEN HUN DEPORTATIE!

HELAAS HEEFT ZIJNE MAJESTEIT DAAR NIET DE MIDDELEN TOE.

EEN SCHANDE!
IKZELF BEN VERPLICHT OM AAN DE BEVELEN TE GEHOORZAMEN.

ZOALS U WEET HEBBEN DE SS'ERS NIET ECHT EEN GEVOEL VOOR HUMOR ..

.... EN IN DEZE MOEILIJKE TIJDEN MAKEN ZE STEEDS MINDER GRAPJES.

DE KONINKLIJKE FAMILIE EN ENKELE PERSONEN VAN HET GEVOLG WERDEN IN HET SINISTER SLOT VAN HIRCHSTEIN OPGESLOTEN.

OPGESLOTEN ALS BEESTEN! DE PRINSEN ZULLEN ZICH TER DOOD VERVELEN. TENZIJ ...

MET DEZE SCHOPPEN MOET HET LUKKEN.

HALLO, DAPPERE ONTGINNERS VAN HET WESTEN, WILLEN JULLIE ME HELPEN?
OK, COWBOY!

UNGLAUBLICH!! WAT EEN VERMETELHEID!
IK MOET DE OBERSTURMBAHNFÜHRER VERWITTIGEN.

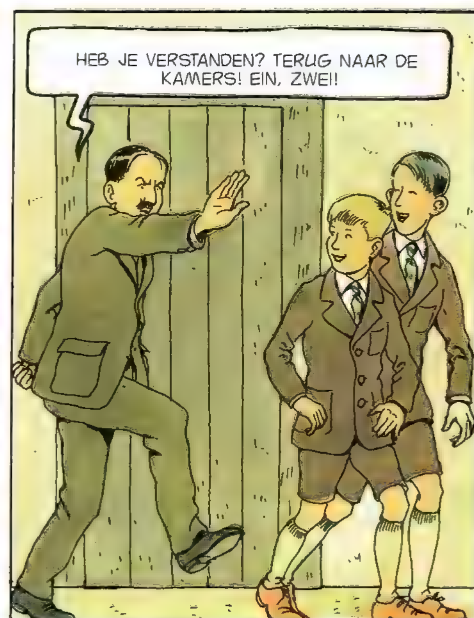

HALT!
?
?

IK DACHT NIET DAT U ZO STOM ZOU ZIJN OM EEN ONTSNAPPING BIJ KLAARLICHTE DAG TE PROBEREN, BURGGRAAF!
DEZE SCHOPPEN WORDEN IN BESLAG GENOMEN!!

BESCHOUW DIT INCIDENT ALS EEN WAARSCHUWING! ER KOMEN GEEN ANDERE MEER!

DE SCHOPFEN ZIND IN BESCHLAG GENOMMEN! BEGREPEN, MIJNHEER ALBERT!?
JAJA, HERR OBREUSCHTROUMFUREU.

BURGGRAAF. MACH DE KOFFER KLAR! ALLEMAN VERTREKT! VERTREK OVER ÉÉN UUR!
HUM. BEGREPEN.

HEB JE VERSTANDEN? TERUG NAAR DE KAMERS! EIN, ZWEI!

DIEZELFDE AVOND IN MÜNCHEN.
GENOEG GEREDEN VOOR VANDAAG, UWE MAJESTEIT.
OCH HEER, WAT EEN WEER! WAAR ZIJN WE?

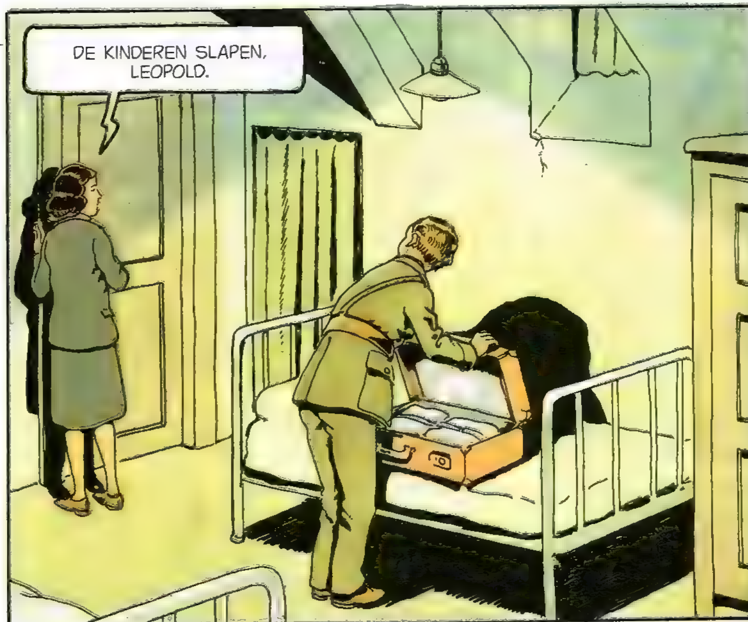

IN DE HOOFDZETEL VAN DE GESTAPO. U ZAL DEZE NACHT HIER LOGEREN.

KIJK NAAR DE MUREN: JE ZOU ZEGGEN DAT ZE BLOEDEN!

IK HEB KOU, PAPA, ZO KOU.

HEB GEEN SCHRIK, JOSEPHINE. ZOLANG WE SAMEN ZIJN, KAN ER ONS NIETS OVERKOMEN.

DE KINDEREN SLAPEN, LEOPOLD.

OH, LEOPOLD. WANNEER ZAL DEZE VRESELIJKE OORLOG NU VOORBIJ ZIJN?
IK WEET HET NIET, LILIANE. IK WEET ZELFS NIET OF WE NOG HET EINDE ERVAN ZULLEN MEEMAKEN. MAAR WE MOETEN BLIJVEN VERTROUWEN HEBBEN.

DE KONINKLIJKE FAMILIE WERD IN STROBL, OOSTENRIJK, OPGESLOTEN.
DE SS'ERS LIJKEN STEEDS ZENUWACHTIGER.
ZE BIJTEN NOG SNELLER – *AATCHOUM* – DAN HUN HONDEN.

WEL WEL, JE ZOU ZEGGEN DAT WE BEZOEK KRIJGEN ...

MEVROUW, IK HEB VERNOMEN DAT MEERDERE LEDEN VAN UW FAMILIE ZIEK ZIJN.

U LIJDT WELLICHT AAN EEN TEKORT AAN VITAMINEN. DE DOKTER HEEFT OOK DIT VOORGESCHREVEN. NEEM ER MAAR ALLEMAAL VAN.

NATUURLIJK NIET ZO GOED ALS VERSE GROENTEN MAAR BETER DAN NIETS OM ONZE GEZONDHEIDSTOESTAND TE VERBETEREN.

MAAR, UWE HOOGHEID, WAT DOET U?

VERTEL ME NIET, BURGGRAAF, DAT U ZO GOEDGELOVIG BENT TE DENKEN DAT DE SS ZICH VOOR ONZE GEZONDHEID INTERESSEERT!
MAAR...

MAAR, DEZE "VITAMINEN", DAT IS DAN ...
CYANIDE!

AH! DE SCHOFTEN! EN ZEGGEN DAT WE NIETS ANDERS KUNNEN DOEN DAN WACHTEN!
EN BIDDEN.

7 MEI 1945, 'S MORGENS.
HEBT U DAT DOF GELUID GEHOORD DE HELE NACHT? WE ZULLEN WELDRA BEVRIJD WORDEN ... ALS WE NIET VOORDIEN AFGEMAAKT WORDEN!
VADER! DE AMERIKANEN! JE ZIET ZE OP STRAAT VOORBIJKOMEN!

HET IS WEL DEGELIJK HEN. MAAR ZE GAAN RICHTING BAD ISCHL. HOE MOETEN WE ZE VAN ONZE AANWEZIGHEID OP DE HOOGTE BRENGEN?

IK HEB EEN PLAATS GEVONDEN WAAR ER OVER DE OMHEINING KAN GEKLOMMEN WORDEN. INDIEN UWE HOOGHEID MIJ ZOU WILLEN HELPEN ...

HALT!

GA TERUG NAAR DE CHALET! SCHNELL!

EN?
UW AFLEIDINGSMANOEUVRE IS GESLAAGD. DE BURGGRAAF IS OVER DE OMHEINING KUNNEN KLIMMEN.

ALS HIJ MAAR HAAST MAAKT! ONZE WACHTERS WORDEN STEEDS ZENUWACHTIGER ...

DE LAATSTE RATTEN VERLATEN HET SCHIP ...

HOOR, DAT LAWAAI! JE ZOU ZEGGEN ...

CRRAAAC

BURGGRAAF! GOD ZIJ DANK!
SIRE, IK HEB DE EER AAN ZIJNE MAJESTEIT LUITENANT SMITH VAN HET AMERIKAANSE LEG...
?

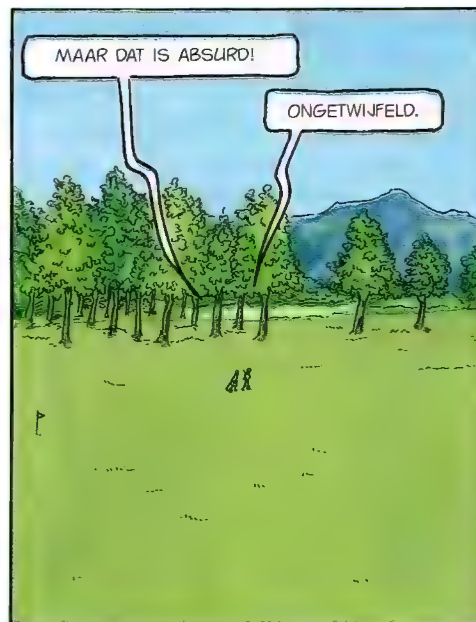

VERDOMDE GRAPPENMAKER! HET WAS DUS WAAR. ALS MEN MIJ IN KANSAS CITY HAD GEZEGD DAT IK OP EEN DAG EEN ECHTE KONING ZOU BEVRIJDEN, IK HAD HET NIET GELOOFD! HA! HA! HA!

TIJDENS DE ZOMER IN ZWITSERLAND.
SOMMIGEN NENEN ME HET NU KWALIJK DAT IK NIET NAAR ENGELAND GEGAAN BEN OM DE STRIJD VERDER TE ZETTEN AAN DE ZIJDE VAN DE GEALLIEERDEN ...

MAAR IK VOND DAT HET MIJN PLICHT WAS OM HET LOT VAN MIJN SOLDATEN TOT OP HET EINDE TE DELEN ...

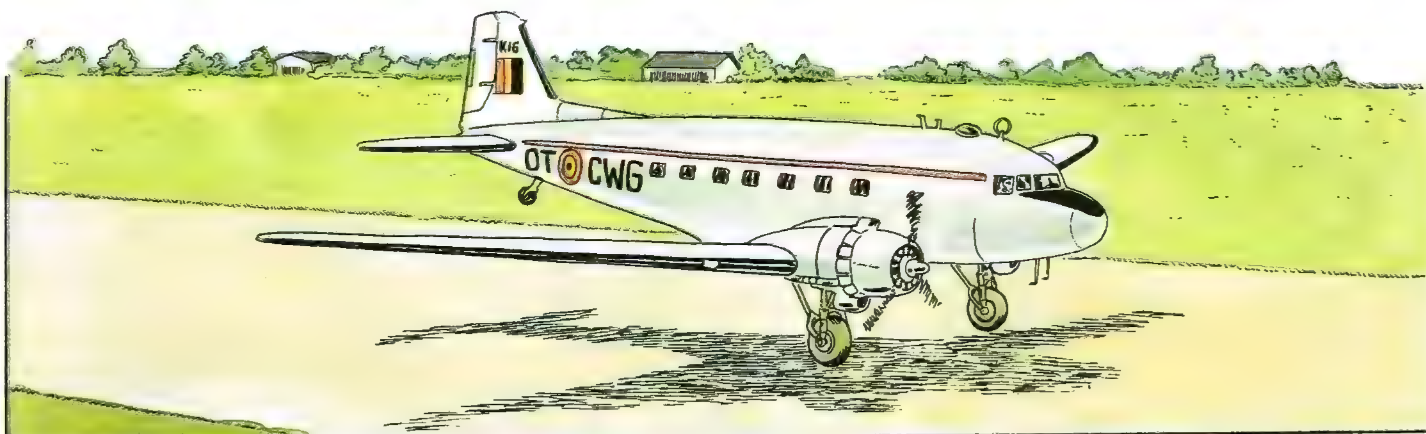

... ZOALS MIJN VADER DAT ZOU GEDAAN HEBBEN!

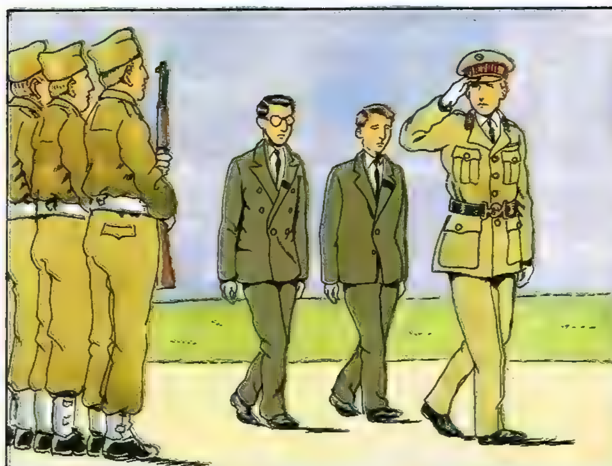

ER ZIJN ER ZELFS DIE ME BESCHULDIGEN DAT IK ONZE DEPORTATIE ZOU GEORGANISEERD HEBBEN.

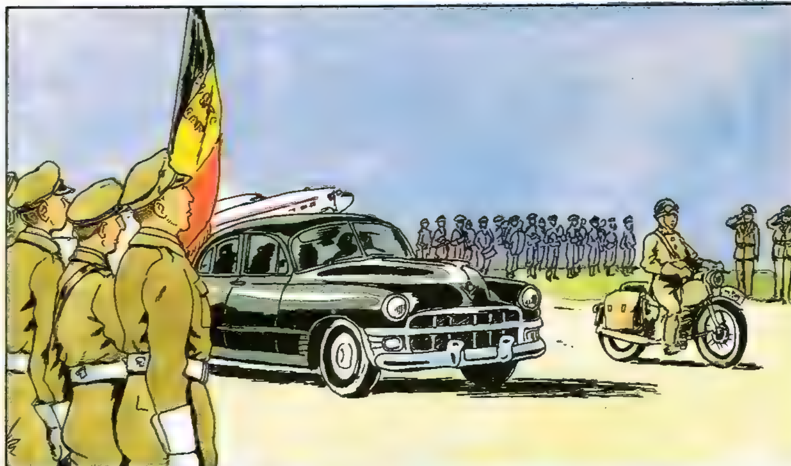

MAAR DAT IS ABSURD!
ONGETWIJFELD.

ZULLEN WE DAN NOOIT MEER NAAR BELGIË TERUGKEREN?
JAWEL, BOUDEWIJN? NIET WANHOPEN. MAAR WE ZULLEN NOG WAT GEDULD MOETEN UITOEFENEN.

OP 22 JULI 1950, NA EEN VOLKSSTEMMING, KEERT KONING LEOPOLD III TERUG NAAR BELGIË.

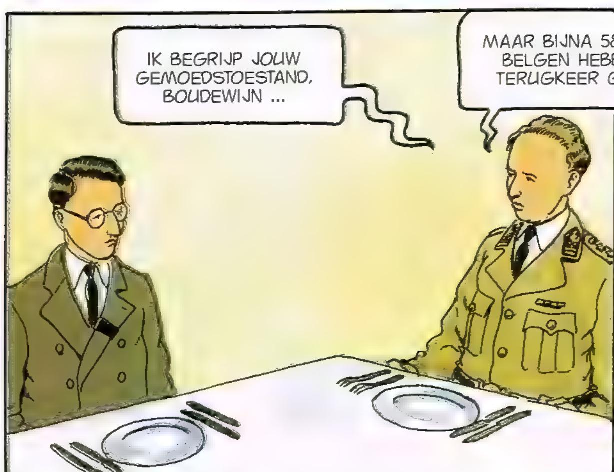

ONDERTUSSEN VOLGEN DE BETOGINGEN EN DE TEGENBETOGINGEN ELKAAR OP

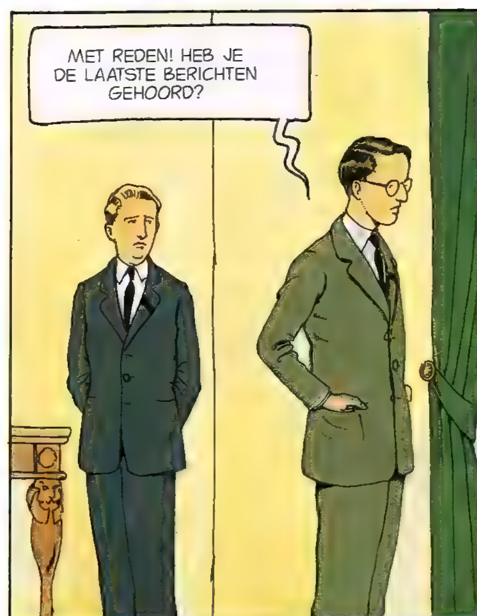

DIE SOMS TOT ZEER GEWELDDADIGE CONFRONTATIES LEIDEN.

DE SITUATIE IS EXPLOSIEF, SIRE. WIJ STAAN OP DE RAND VAN DE BURGEROORLOG.
DE GENDARMERIE HEEFT MOETEN SCHIETEN IN GRÂCE-BERLEUR. ER ZIJN DRIE DODEN GEVALLEN!

EN MEN VREEST VOOR EEN GEWAPENDE OPTOCHT NAAR BRUSSEL MORGEN ...

HOEWEL HET LEGER ZELFZEKER IS, IS DE REGERING NIET ZEKER DAT ZE TEGEN DE MEUTE BESTAND ZAL ZIJN ... DAN WEL TEN KOSTE VAN VERSCHILLENDE DODEN.

IK WIL NIET GETUIGE ZIJN VAN EEN BURGEROORLOG, EN NOG MINDER DE AANLEIDING ERTOE ...

ZELFS WANNEER IK TROONAFSTAND DOE, IS DAT WIJKEN VOOR DE MACHT, HET IS DE MINDERHEID GELIJK GEVEN.

DAT IS ONAANVAARDBAAR!

SIRE, HET GAAT NIET OM EENVOUDIGE REKENKUNDE. HET INSTITUUT VAN DE MONARCHIE WORDT NIET IN VRAAG GESTELD. DE KALMTE ZOU MET PRINS BOUDEWIJN KUNNEN TERUGKEREN.
JA, IK WEET HET. MAAR BOUDEWIJN IS NOG JONG ... EN TEER.

EN IK WEET UIT ERVARING HOE ZWAAR DE FUNCTIE VAN KONING IS ... EN HOE MOEILIJK.

WIE KAN ZOIETS VOOR ZIJN KIND WENSEN?

DAT IS ALLES, HEREN. IK DANK U.

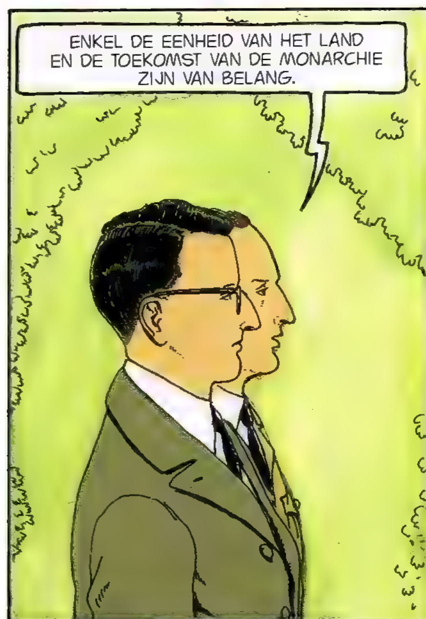
DE VOLGENDE DAG
U WILDE MIJ SPREKEN, VADER?
JA, BOUDEWIJN.

IK HEB EEN ZEER ERNSTIGE MEDEDELING TE DOEN...

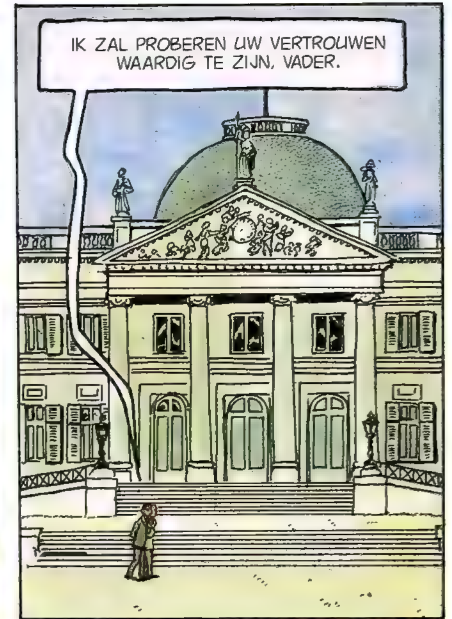

IK HEB BESLOTEN DE TROON AAN U AF TE STAAN.
MAAR, VADER ...

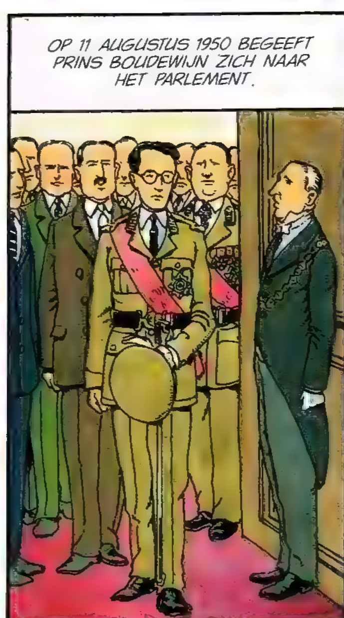

IK WEET, DAT ZAL MOEILIJK ZIJN VOOR MIJ EN NOG MEER VOOR JOU ...

... MAAR WE MOETEN ONZE PERSOONLIJKE GEVOELENS HET ZWIJGEN OPLEGGEN.

ENKEL DE EENHEID VAN HET LAND EN DE TOEKOMST VAN DE MONARCHIE ZIJN VAN BELANG.

IK ZAL PAS TROONSAFSTAND DOEN WANNEER JE MEERDERJARIG GEWORDEN BENT, DAT WIL ZEGGEN OVER ÉÉN JAAR. IN AFWACHTING ZAL JE DE GRONDWETTELIJKE MACHTEN UITOEFENEN ONDER DE TITEL VAN "KONINKLIJKE PRINS".

IK ZAL PROBEREN UW VERTROUWEN WAARDIG TE ZIJN, VADER.

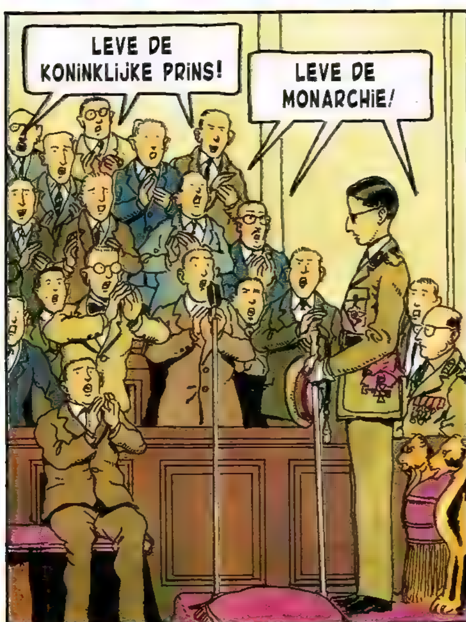

OP 11 AUGUSTUS 1950 BEGEEFT PRINS BOUDEWIJN ZICH NAAR HET PARLEMENT.

IK NODIG ZIJNE HOOGHEID DE KONINKLIJKE PRINS UIT OM DE GRONDWETTELIJKE EED AF TE LEGGEN.

IK ...
LEVE DE REPUBLIEK!

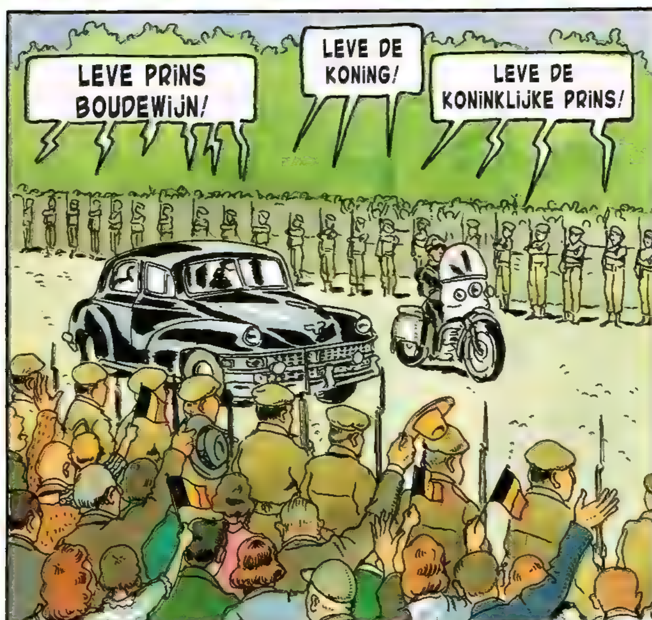

WIE HEEFT ER GEROEPEN?
HET IS EEN SCHANDE!
DE COMMUNISTEN.
IK WED JULIEN LAHAUT.
NATUURLIJK!

IK PROTESTEER VERONTWAARDIGD TEGEN DE BELEDIGING DIE DE LEDEN GEUIT HEBBEN DIE DAARNET GEROEPEN HEBBEN, NIET ALLEEN VOOR DE KONINKLIJKE PRINS MAAR OOK VOOR DE MONARCHIE EN HET LAND!

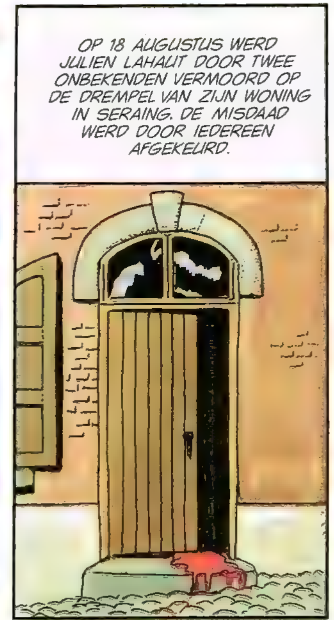

LEVE DE KONINKLIJKE PRINS!
LEVE DE MONARCHIE!

IK ZWEER DE GRONDWET EN DE WETTEN VAN HET BELGISCHE VOLK NA TE LEVEN,

DE NATIONALE ONAFHANKELIJKHEID EN DE INTEGRITEIT VAN HET GRONDGEBIED TE BEHOUDEN.

LEVE PRINS BOUDEWIJN!
LEVE DE KONING!
LEVE DE KONINKLIJKE PRINS!

HIJ ZIET ER ZO JONG UIT!
EN TRIEST ... JE ZOU ZEGGEN EEN KIND IN TE GROTE KLEREN.

OP 18 AUGUSTUS WERD JULIEN LAHAUT DOOR TWEE ONBEKENDEN VERMOORD OP DE DREMPEL VAN ZIJN WONING IN SERAING. DE MISDAAD WERD DOOR IEDEREEN AFGEKEURD.

MOOI SCHOT, ALBERT.
PAN
DONG

ZEG EENS, WELK GEVOEL GEEFT DAT OM KONINKLIJKE PRINS TE ZIJN?

NA DE TROEPEN DE REVUE TE HEBBEN LATEN PASSEREN, DUIZEND EN ÉÉN TENTOONSTELLINGEN FEESTELIJK GEOPEND TE HEBBEN EN NAAR ONZE RAADGEVERS EN MINISTERS TE HEBBEN GELUISTERD : PIJN AAN DE VOETEN, AAN DE HANDEN EN AAN DE OREN.

SERIEUS NU, IK VOEL ME VERANTWOORDELIJK. LACH NIET: VOOR MIJ IS KONING WORDEN HETZELFDE ALS IN HET KLOOSTER TREDEN.

WEL, LAAT ONS EENS ZIEN OF ONZE NIEUWE MONNIK EVEN GOED MET EEN KARABIJN OVERWEG KAN ALS HIJ KAN PRATEN.

BEN JE ZEKER DAT JE NIETS KLEINERS HEBT?

PAN

NIET SLECHT VOOR EEN DEBUTANT!

INTEGENDEEL, DE MINISTER VAN FINANCIËN MAG ZICH ZORGEN BEGINNEN MAKEN OVER DE GEZONDHEID VAN DE FRANK.

DE KALMTE EN DE EENDRACHT ZIJN ROND DE PERSOON VAN MIJN ZOON TERUGGEKOMEN. IK DENK DAT IK HEM MIJN PLAATS VOORGOED KAN AFSTAAN, ZELFS VROEGER DAN VOORZIEN: VÓÓR DE NATIONALE FEESTDAG.

EN OP 16 JULI 1951 ONDERTEKENDE LEOPOLD III ZIJN ACTE VAN TROONSAFSTAND.

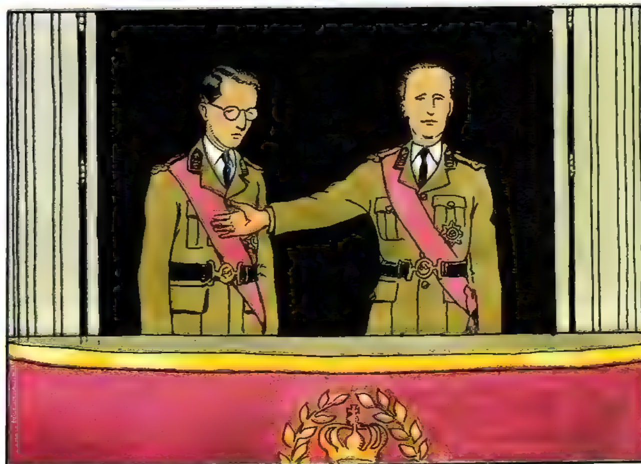

DE LAATSTE WOORDEN DIE IK ALS KONING DER BELGEN UITSPREEK, IS OM ERAAN TE HERINNEREN DAT DE TOEKOMST VAN HET VADERLAND AFHANGT VAN UW NATIONALE SOLIDARITEIT, EN OM U TE VRAGEN U MET HARTSTOCHT OM MIJN ZOON TE SCHAREN. IK SMEEK HET U, WEES VERENIGD.

MIJN LIEFSTE VADER. IK BEN ZEER ONTROERD DOOR DE NOBELE WOORDEN DIE JIJ HEBT UITGESPROKEN. IK BELOOF JE ALLES TE ZULLEN DOEN OM EEN WAARDIGE ZOON TE ZIJN.

OP HET BALKON! OP HET BALKON!

KOM EN LAAT U ZIEN AAN HET VOLK DAT U AL MEER DAN TWINTIG JAAR LANG LIEFHEEFT!

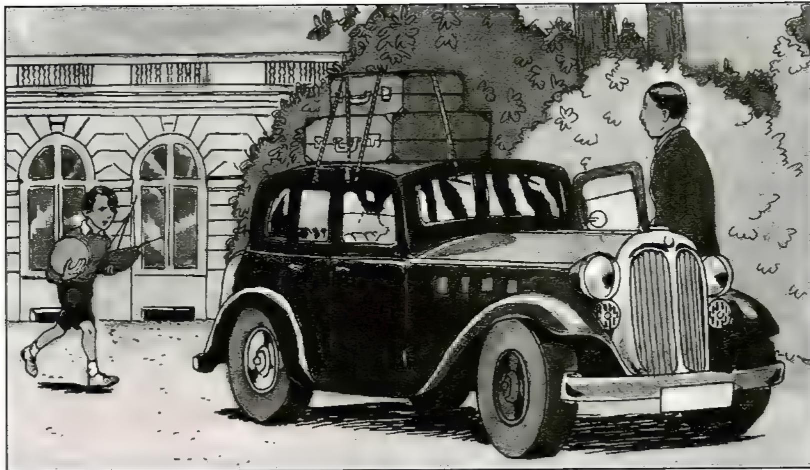

DE KONING IS DOOD, BOUDEWIJN. *LEVE DE KONING!*

EN LEVE BELGIË,
Bernard Coppens

Getuigenis

De uittocht van de koninklijke prinsen in mei '40

Door Mevrouw André Lamarche
geboren Thérèse du Parc Locmaria

De uittocht van de koninklijke prinsen in mei '40

Door Mevrouw André Lamarche,
geboren Thérèse du Parc Locmaria

Op 10 mei 1940 werd het merendeel der Belgen wakker gemaakt door bombardementen, totaal verrast door de invasie van de legers van Hitler. Koning Leopold III maakte zich echter nauwelijks enige illusies. Noch omtrent de dreigende uitbreiding van de oorlog over heel België noch over de duur van het conflict. Hijzelf vertrok meteen naar het Groot Hoofdkwartier vermits hij het toezicht op zijn drie kinderen had toevertrouwd aan mijn vader, burggraaf Gatien du Parc Locmaria, gouverneur van prins Boudewijn, hertog van Brabant.

Ik onderstreep natuurlijk het feit dat het "zijn kinderen" - Joséphine-Charlotte, Boudewijn en Albert - waren en niet uitsluitend de erfprins waarvoor mijn vader zorg moest dragen. De Koning die het volste vertrouwen in hem had, had hem daartoe een echte blancovolmacht geschonken.

Normandië 10 mei '40

Er is nog onlangs geschreven dat er een eerste traject naar Nieuwpoort voorzien was. Dat is helemaal niet waar. Het was overeengekomen dat de prinsen in Normandië zouden ontvangen worden, meer bepaald in Russy in de Calvados zoals nauwkeurig beschreven door Jean Welkenhuyzen en Jacques Dumont in hun boek "1940 - De grote exodus" (1). Daar moest de grootmoeder van persoonlijke vrienden van Leopold III die er een grote eigendom bezat, hen onthalen totdat er een geschikte residentie gevonden werd.

Prins Boudewijn en burggraaf Gatien du Parc Locmaria.

Het bewijs dat hun vader zich weinig illusies maakte omtrent de duur van het conflict, was dat hij mijn vader opdroeg

De "gasten" van Montal: men onderscheidt onder andere prins Boudewijn, burggraaf Gatien du Parc.

de Heer Paul Paelinck, hun leraar Nederlands en wiskunde, de Heer Jacques Duesberg, hun leraar Frans en geschiedenis, en de Heer Champagne, hun leraar lichamelijke opvoeding mee te nemen.

Daar mijn vader zijn zeven kinderen - mezelf, mijn zus en mijn vijf broers, de twee jongste Baudouin en Léopold werden pas na de oorlog geboren - en zijn echtgenote meenam, de Heer Paelinck zijn jonge echtgenote die enkele maanden zwanger was niet alleen kon achterlaten en de Heer Duesberg - die niet kon rijden en dat aan een vriend de Heer Jean van Zuylen vroeg - zijn vrouw en zijn drie kinderen meebracht, dat er bovendien nog de hofdame van prinses Joséphine-Charlotte, chauffeurs en hun echtgenotes plus de gendarmes van de escorte bij waren, ging het dus om een echte karavaan.

De auteurs van de "grote exodus" die zich met grote nauwkeurigheid, lijkt het, omtrent dit onderwerp geïnformeerd hebben, verzekeren dat wij in twee colonnes gereisd zijn en dat mijn vader samen met de prinsen zonder moeilijkheden in Russy zou aangekomen zijn. Ikzelf was toen veertien jaar oud en ik herinner me dat een wagen van het palais met aanhangwagen ons in de Louizalaan is komen ophalen en dat moeder, haar zeven kinderen en de bagage erin geladen werden. Ik dacht me te herinneren dat we de eerste nacht in Rijsel hebben doorgebracht maar het lijkt in werkelijkheid in Béthune geweest te zijn waar we in een kelder vol met mensen voor vreselijke luchtbombardementen hebben moeten schuilen. Mijn geheugen laat me misschien in de steek hieromtrent maar één scène heeft indruk op mij gemaakt en herinner ik me heel precies : toen we in Normandië waren, is een Franse wagen ter hoogte van de wagen met de prinsen en mijn vader komen rijden en heeft deze doen stoppen. De inzittenden wilden dat prins Boudewijn zou uitstappen maar mijn vader heeft zich daar heftig tegen verzet. De stemmen verhieven zich en ik dacht echt dat het tot een handgemeen zou komen.

Een twist van die aard is iets dat een meisje van 14 niet vergeet. Mijn vader was

altijd heel discreet wat zijn relatie met de koninklijke familie betrof. Ik heb nooit iets durven vragen aan hem daaromtrent. Maar ik ben wel heel formeel wat de aard van deze geweldscène betreft. Sindsdien droeg mijn vader altijd een geladen revolver bij zich. (2)

Hoewel wij slechts een tiental dagen in Normandië gebleven zijn, heb ik er uitstekende herinneringen aan over gehouden. De eigendom was prachtig, net als het weer in de maand mei van '40. Onze gastvrouw en de mensen van het dorp waren heel vriendelijk.

MONTAL
23 MEI'40

De berichten over de oorlog werden evenwel steeds alarmerender. Na de doorbraak in Sedan en de aankomst enkele dagen later van Duitse pantsercolonnes te Abbeville, konden we niet meer in Normandië blijven. We zijn naar het zuiden vertrokken en hebben halt gehouden te Limoges. Volgens de getuigenis van Jacques Duesberg logeerden we er in een rusthuis "dat alle comfort bood : warme douches en baden". Ik herinner me dat ik in een hospitaalbed heb moeten slapen ... Tijdens de reis moesten we eveneens in Poitiers stoppen. Ik ben het niet vergeten dat we het hotel verlieten vol met vlooien!

Anne du Parc en prins Boudewijn.

We zijn tenslotte in het kasteel van Montal, dichtbij Saint-Céré, aangekomen. In het begin logeerde onze familie in een naburige eigendom maar ik beken dat mijn herinneringen heel vaag zijn daaromtrent. Ik herinner me daarentegen heel goed dat we in Montal de drie prinsen gingen vervoegen die reeds in Laken onze speelkameraden waren en dat mijn vader hen nooit alleen liet.

Mijneer Jean van Zuylen en prins Boudewijn aan het kasteel van Montal.

Daarop is het bericht van de capitulatie gekomen. Wijzelf hebben met verbijstering en woede naar de vreselijke toespraak van Paul Reynaud op de radio geluisterd maar mijn vader had het zo geregeld dat de prinsen die niet zouden horen.

Op slag werden de gendarmes die de erewacht hielden rond het kasteel waar de gasten van de Republiek hun onderkomen hadden, cipiers van echte gevangenen. Toch herinner ik me niet dat ze zich niet correct gedroegen ten opzichte van ons. Ik herinner me wel goed dat we op een zondag de toelating kregen om een mis in Saint-Céré bij te wonen. Tijdens de terugkeer werd er geschoten op de wagen waar de prinsen en ikzelf in zaten. Er zaten nog sporen van het impact van de kogels op het koetswerk. Ik neem het deze mensen niet kwalijk die al dagen lang door de Franse propaganda "ingepompt" werden dat het debâcle aan het vermeende "verraad" van de Belgen te wijten was.

Mijn vader had de prinsen natuurlijk op de hoogte moeten brengen van de gebeurtenissen. De prinses die wist dat hij nooit tegen haar zou liegen, heeft hem gewoon gevraagd : "Kan je mij zweren dat mijn vader niets verkeerds gedaan heeft?" Hij heeft haar dat gezworen en vanaf dat moment was zijzelf en haar broers gerustgesteld. Voor zover ze overigens ooit enige twijfel hadden.

Mevrouw Vanwelkenhuyzen en Mevrouw Dumont hebben heel goed de sfeer beschreven die er in juni 1940 in Montal heerste. Mijn broers Maurice, Philippe, Yves en ikzelf die de speeltijden samen met de prinsen doorbrachten - want hun leraars gingen verder met hun opleiding - werden op het binnenhof van het kasteel opgesloten. Omwille van de vijandigheid van een deel van de bevolking, gecompenseerd door heel hartelijke gebaren van anderen, had mijn vader besloten om de hele groep in het kasteel van Montal

bijeen te brengen dat daarvoor groot genoeg was.

Wat de auteurs van het boek ongetwijfeld niet weten, is dat mijn vader op een bepaalde dag het volgende gerucht te weten kwam : men zou proberen om de erfprins te "elimineren". Hij besloot dadelijk om mijn broer Philippe in de kamer te laten slapen waar voordien prins Boudewijn geslapen had. Waarmee ik bedoel dat zijn toewijding voor de erfprins zover ging dat hij zelfs bereid was om één van zijn zonen voor hem op te offeren.

Men heeft me dikwijls gevraagd of de regering Pierlot het contact met de koningskinderen heeft proberen te behouden. Ik weet dat er iemand was die kwam, dat hij zeer vriendelijk was maar ik herinner me zijn naam niet meer. (3)

SPANJE
19 JUNI' 40

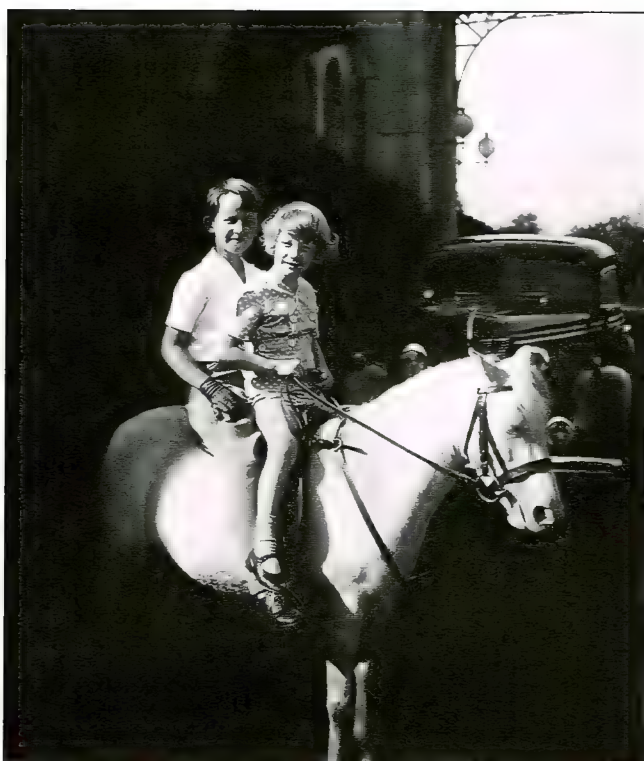
Omdat de Duitsers steeds verder in Frankrijk drongen, besloot mijn vader om te vertrekken. Wij moesten eerst door Spanje reizen om ons naar Portugal te begeven. Ik herinner me nog dat we halt hielden te Biarritz omwille van het geweldig onweer dat er tijdens de nacht losbrak. Het was angstaanjagend.

Maar de volgende morgen ondervond

Prins Boudewijn, prinses Josephien-Charlotte en prins Albert te San Sebastian.

onze groep geen enkele moeilijkheid om de Spaanse grens over te steken. Wij zijn een bepaalde tijd in San Sebastian gebleven. Ik weet dat mijn vader steeds meer heeft moeten bemiddelen om van de Spaanse autoriteiten de toelating te verkrijgen voor de groothertogelijke familie van Luxemburg die al meerdere dagen aan de grens vastzat, God weet waarom, om het Spaanse grondgebied te mogen betreden. Hij is er uiteindelijk in geslaagd zonder er natuurlijk aan te twijfelen dat hij de toekomstige echtgenoot van prinses Joséphine-Charlotte en haar familie een grote dienst bewezen had.

Prins Boudewijn en prins Albert te Cergnion.

Baron Paelinck heeft over een excursie gesproken die ons naar Zurmaior bij de schilder Zualaga bracht. Naar wat mijn vader gezegd heeft, was er sprake van om daar te gaan wonen. De schilder was inderdaad een persoonlijke vriend van koning Leopold III en stelde zijn villa ter beschikking van zijn kinderen en hun gevolg. Maar mijn vader voelde zich niet veilig in Spanje. Franco was Hitler natuurlijk erkentelijkheid verschuldigd voor diens hulp tijdens de burgeroorlog. Mijn vader was verantwoordelijk voor de koningskinderen en vreesde dat deze het voorwerp zouden vormen van een overeenkomst tussen de Francogezinden en de Nazi' s. Hij was ook meer dan ooit vastbesloten om naar Portugal te gaan. Men heeft geschreven dat dit was om vervolgens naar de Verenigde Staten te vertrekken. Wat mij betreft, vrees ik dat het Engeland was waar hij ons wilde naar toe brengen, allemaal voordat de oorlog uitbrak.

Hoe het ook zij, mijn vader had alle maatregelen getroffen om in afzonderlijke groepjes naar Portugal te reizen en had zelfs het akkoord van de Spanjaarden gekregen.

U moet weten dat de Spaanse overheid ons een strand ter beschikking had gesteld te San Sebastian. Wij konden er niet alleen in alle vrijheid spelen maar het was de enige plaats waar de "groten" elkaar konden spreken zonder het gevaar te lopen gehoord te worden. Het is op dit strand, beschut tegen indiscrete oren en onder het zegel van de absolute geheimhouding dat mijn vader diegenen op de hoogte bracht die aan deze expeditie moesten deelnemen, met name Jacques Duesberg. De leraar Frans en geschiedenis beging de fout, die hij zelf toegegeven heeft, om er met zijn echtgenote over te praten in hun hotelkamer. Deze was, zoals we later te weten kwamen, uitgerust met microfoons en het hotel zat vol met Duitse spions of mensen die door hen betaald werden.

TERUGKEER NAAR BELGIË
2 AUGUSTUS'40

Vanaf de volgende dag hebben de Francogezinde autoriteiten op slag geëist dat wij van ons plan om te vertrekken, zouden afzien. Ik weet niet op grond van welke onderhandelingen maar er werd overeengekomen dat we naar België zouden terugkeren.

Ik zal dat beeld nooit vergeten : op de brug van Bidassoa aan de Frans-Spaanse grens moest een Duits detachement de honneurs waarnemen. Aan het hoofd ervan stond kolonel Kiewitz, de "gevangenisbewaarder" van de koning te Laken. Toen de prinses dat zag, heeft zij eerst geweigerd om uit de wagen te stappen. Ze heeft er zich spoedig moeten bij neerleggen. Kiewitz die de hitlergroet bracht, is dan naar de erfprins toegestapt en heeft hem gezegd : "Excellentie, in naam van de Führer heet ik u welkom op het grondgebied van het Grote Duitse Rijk". Boudewijn was nog maar tien jaar oud. Hij balde zijn vuisten met zoveel kracht dat er bloed aan zijn nagels hing ...

CIERGNON
JANUARI'41

Wij zijn zonder moeilijkheden in Brussel aangekomen en daar het het traditionele begin van de grote vakantie was, heeft koning Leopold III mijn vader gevraagd zijn kinderen naar Ciergnon te vergezellen. Wij zijn allen naar de Ardennen vertrokken en hebben een villa voor ons dichtbij het kasteel gevonden. Tijdens de schoolperiode kwamen de prinsen terug naar Brussel maar brachten hun vakantie altijd in Ciergnon door. Wij zijn hun vertrouwde kameraden gebleven. Vervolgens is prins Boudewijn dan bij een "meute wolfjes" onder de leiding van Henri Briffaut gegaan en zagen we hem iets minder maar toch nog regelmatig.

Prins Boudewijn aan het werk.

Bouw chalet te Ciergnon.

Het is gedurende een verblijf in Ciergnon dat wij samen een chalet in het grote woud gebouwd hebben. De koning had de wens geuit dat zijn kinderen in staat zouden zijn om handarbeid uit te voeren. Maar zijn besluit ging samen met de bezorgdheid om een schuilplaats te bouwen voor de neergeschoten geallieerde piloten die aan de waakzaamheid van de Duitse soldaten hadden kunnen ontsnappen en in het gebied rondtrokken. Dit paviljoen heeft voor velen een onderdak geboden evenals voor ontsnapte gevangenen of verzetstrijders. De Duitsers hebben nooit het bestaan van deze schuilplaats die nog altijd bestaat, vermoed.

Tijdens deze hele periode evenals tijdens de exodus heeft mijn vader steeds kunnen rekenen op de toewijding en het buitengewone plichtsbesef en terzelfdertijd de humor van Paul Paelinck. Ik denk te mogen stellen dat zij met hun tweeën een grote rol gespeeld hebben in de opleiding van de prinsen. De Heer Paelinck werd de secretaris van koningin Fabiola en ging verder met al zijn kwaliteiten ten dienste van de koninklijke familie te stellen. Zozeer zijn verheffing tot de adelstand mij verheugd heeft, zozeer heeft zijn dood mij verdriet.

Deportatie naar Duitsland 7 juni 44

Na de landing in juni 1944 werd koning Leopold III en zijn familie naar Duitsland gedeporteerd. Eens te meer heeft mijn vader de koningskinderen vergezeld maar wijzelf zijn in België moeten achterblijven. Onze vader heeft ons de verschrikkelijke momenten verteld die ze er beleefd hebben. Hun wachters van de Wehrmacht werden afgelost door SS'ers die tot alles in staat waren. Het "kasteel" van Hirschstein had helemaal niets weg van een buitenresidentie. Het was een vesting die door hoge hekkens en prikkeldraadversperring omringd was en waar aan de ene kant een concentratiekamp lag waar de gevangenen slecht behandeld en soms zelfs gefolterd werden. Alle moeite werd gedaan om de koningskinderen op een afstand van deze afgrijselijkheden te houden die hen voor altijd hadden kun-

nen traumatiseren. Er was net genoeg om te eten. Niemand behalve Hitler en Himmler wist waar de koninklijke familie zich bevond.

Als gevolg van de opmars van de geallieerden besloten de wachters tot evacuatie. Zij zijn naar een "ongekende bestemming" vertrokken. De koning, de prinses van Rethy en mijn vader werden ongetwijfeld gekweld door het precedent van de moordpartij van de Russische keizerlijke familie. Mijn vader dacht er dikwijls aan maar niemand sprak er ooit over.

Ze kwamen allemaal in een chalet in Strobl, Oostenrijk terecht.

DE BEVRIJDING 7 MEI 1945

Nogmaals kreeg mijn vader het gevoel dat de SS'ers die hen bewaakten, hen liever hadden afgemaakt dan hen aan de geallieerden over te geven. Toen het lawaai van de gevechten naderbij kwamen, heeft mijn vader besloten alles op alles te zetten. Onder de neus van de SS'ers kroop hij 's nachts over een hekwerk met prikkeldraad, stak een mijnenveld over en slaagde erin om bij een Amerikaanse patrouille aan te sluiten. Of het nu aan de goddelijke voorzienigheid of aan het toeval moet toegeschreven worden, het was in elk geval een echt mirakel. Hij werd naar een commandopost gebracht waar er gelukkig geen minuut getalmd werd om instructies van hogerhand te vragen toen van de aanwezigheid van de koning en zijn familie gesproken werd. Men haastte zich onmiddellijk met pantserwagens naar het chalet waar de SS'ers geen weerstand boden, verrast als ze waren door de plotselinge inval van de G.I.'s en door de omvang van hun gevechtsmiddelen.

Het is een episode waarover naar mijn weten nog nooit gesproken is en mijn vader, altijd zeer modest, bijzonder discreet was. Ik kan er echter wel de authenticiteit van verzekeren.

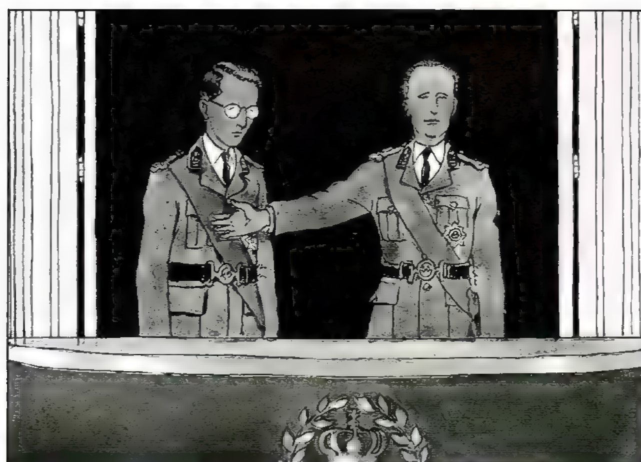
Voetnoten:

(1) editions Duculot et RTBF - 1983.

(2) Vanwelkenhuyzen en Dumont spreken in hun boek over een incident dat op 23 mei tijdens het vertrek uit Russy naar de Lot zou voorgevallen zijn. De Franse autoriteiten zouden de prins in een pantserwagen hebben willen doen instappen en de burggraaf du Parc zou zich daartegen verzet hebben (p. 176).

(3) Het betreft volgens Vanwelkenhuyzen en Dumont (p. 243-244) Marcel-Henri Jaspar die als minister van volksgezondheid belast was met het lot van de vluchtelingen.

Chronologische Mijlpalen

Door Yolande Pierrard

4 NOVEMBER 1926

De toekomstige koning Leopold III huwt Astrid, prinses van Zweden.

7 SEPTEMBER 1930

Boudewijn, Leopold, Albert, Charles, Axel, Maris, Gustave de Saxe-Cobourg-Gotha wordt geboren in Stuyvenberg terwijl België zijn honderdjarig bestaan viert.

11 OKTOBER 1930

Doopfeest van de jonge Prins in Saint-Jacques sur Coudenberg.

16 SEPTEMBER 1933

Eerste openbare verschijning tijdens de tewaterlating van de veerboot "Prins Boudewijn" op de scheepswerven van Hoboken.

17 FEBRUARI 1934

Dodelijk ongeluk van koning Albert I te Marche-les-Dames.

23 FEBRUARI 1934

Leopold III legt de grondwettelijke eed af en wordt de vierde Koning der Belgen.

6 JUNI 1934

Geboorte van een broertje: de toekomstige Albert II.

29 AUGUSTUS 1935

Zijn moeder, koningin Astrid wordt het slachtoffer van een auto-ongeval in Kussnacht, Zwitserland. De familie verlaat Stuyvenberg waar de herinneringen te sterk zijn voor Leopold III en vestigt zich in het paleis te Laken.

JANUARI 1936

Aankomst op het paleis van Marguerite de Jong, die prinses Joséphine-Charlotte bij haar aankomst "Juffrouw" noemt. Aan deze jonge Hollandse werd opgedragen om de prins Nederlands te leren en vooral hem zijn glimlach te bezorgen.

SEPTEMBER 1936

De burggraaf Gatien du Parc wordt tot gouverneur benoemd van de jonge Boudewijn die zijn schooljaren begint. Rondom hem worden enkele speelkameraden uit verschillende sociale milieus verzameld (Philippe du Parc, Robert Pirenne, de kinderen van Meeus en van Ursel).

1938

De Prins wordt lid van een groep Brusselse en Antwerpse welpjes. Deze ervaring zal hem voor het leven tekenen en later, tijdens de oorlog, wordt hij de "Loyale Eland" voor de scouts.

2 MAART 1939

De prins woont in Rome de kroning van paus Pius XII bij. Tijdens zijn verblijf in Italië wordt hij voor de eerste keer geconfronteerd met de eerbewijzen aan zijn stand.

10 MEI 1940

Boudewijn en zijn familie worden om 5 uur 's morgens gewekt door de explosie van verschillende bommen en door het lawaai van sirenes. Dan begint de exodus voor de koninklijke prinsen die vergezeld worden door burggraaf Gatien du Parc en diens familie. Zij verblijven een tiental dagen in Russy dichtbij Bayeux, op 23 mei begeven ze zich dan naar de burcht van Montalm in de Lot. Daar vernemen ze via de radio op 28 mei 1940 de capitulatie van het Belgisch leger.

19 JUNI 1940

Vertrek naar Spanje waar ze in het hotel Marie-Christine in San Sebastian verblijven. Daar worden de lessen opnieuw hernomen.

2 AUGUSTUS 1940

Terugkeer van de kinderen naar Laken die dan door de mannen van de Wehrmacht bewaakt worden.

JANUARI 1941

De burggraaf du Parc vertrekt naar het kasteel van Ciergnon in de Ardennen met Boudewijn en Albert, spoedig vervoegd door enkele kameraden. De lessen beginnen opnieuw met Paul Paelinck voor de lessen wiskunde, wetenschappen en Nederlands, Georges Gérardy voor Frans, Latijn en geschiedenis. Priester Scheyven komt hen lessen godsdienst geven. Om de twee weken komen ze naar Laken terug om hun vader te bezoeken.

7 DECEMBER 1941

Kardinaal Van Roey kondigt België het huwelijk van Leopold III met Lilian Baels aan dat plaatsvindt op 11 september.
De kinderen vervoegen de Koning in Stuyvenberg samen met hun leraars en klasgenoten.

MEI 1944

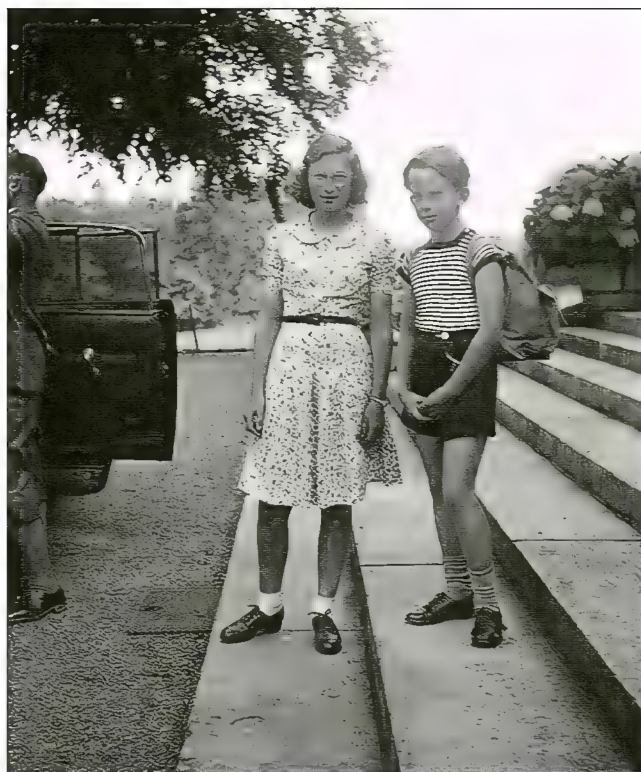
De militaire gebeurtenissen volgen elkaar snel op en Leopold III neemt de kinderen voor meer veiligheid mee naar Ciergnon.

6 JUNI 1944

Landing van de geallieerden in Normandië.
De volgende dag wordt Leopold III naar Duitsland gedeporteerd, spoedig gevolgd door zijn echtgenote en de kinderen.

11 JUNI 1944

Zij komen aan in het fort van Hirchstein in Duitsland. Om tegen de wanhoop te vechten die de moeilijke omstandigheden van gevangenschap met zich mee brengen, legt de Koning een strikt uurrooster en een onberispelijk uniform op en wordt hij studieprefect van de kinderen.

Prinses Josephien-Charlotte en prins Boudewijn.

7 MAART 1945

Overplaatsing naar Strobl in Oostenrijk.

7 MEI 1945

De koninklijke familie wordt aan het zevende Amerikaanse leger overgeleverd die de villa Auhof in Sankt-Wolfgang opeist om hen te herbergen. Leopold III verklaart aan de Belgische regering dat hij klaar is om terug te keren maar de politieke partijen en heel België zijn verdeeld over zijn terugkeer: het is de Koningskwestie.

1 OKTOBER 1945

Daar de koninklijke familie uit redenen van politieke onrust niet naar België kan terugkeren, vestigen ze zich te Prégny op de Zwitserse oever van het Lémanmeer in een villa met de naam "Le Reposoir". Daar spant Boudewijn zich in om de verloren tijd op het vlak van het schoollopen in te halen : hij studeert enkele maanden aan het inter-

naat van Rosey vooraleer de lessen van het Calvin-college in Genève als gewone leerling te volgen. Om hem te helpen door de middelbare school te komen, roept Leopold III de Heren Gérardy en Paelinck terug.

JANUARI 1949

Reis naar Cuba.

VAN 28 FEBRUARI TOT 1 APRIL 1949

Reis naar de Verenigde Staten.

8 FEBRUARI 1950

Stemming over het wetsontwerp van 27 oktober 1949 dat een volksstemming invoert.
Leopold III verklaart dat hij zijn plaats aan Boudewijn zal afstaan indien hij niet 55 % "ja-stemmen" krijgt.

12 MAART 1950

Volksstemming : 57.68 % ja-stemmen. De Koning krijgt de meerderheid achter zich maar de stemming brengt belangrijke verschillen aan het licht tussen Vlaanderen waar meer dan 70 % van de bevolking ja stemde, en Brussel en Wallonië waar de stemming minder gunstig verliep (51,68 % en 57.89 % "nee-stemmen").

4 JUNI 1950

Verkiezingen die een homogene katholieke regering onder Duvieusart aan de macht brengen die op 20 juli 1950 de terugkeer van de Koning naar Brussel vraagt na de stemming van het einde van de onmogelijkheid om te regeren door de voltallige kamers.

22 JULI 1950

Leopold III vergezelt Boudewijn en prins Albert die naar België terugkeren. Maar deze terugkeer brengt opnieuw chaos in het land teweeg : gewelddadige stakingen die de troonafstand van de Koning eisen, breken in het hele land uit.

30 JULI 1950

In Grâce-Berleur kost een van de gewelddadigste betogingen het leven aan drie betogers.

1 AUGUSTUS 1950

Om de kalmte terug in het land te brengen, vraagt Leopold III aan de regering en het parlement om een wet te stemmen die de macht aan zijn zoon overdraagt. Deze werd op 10 augustus door de voltallige kamers gestemd.

11 AUGUSTUS 1950

De koninklijke Prins legt de grondwettelijke eed af terwijl een stem zich in de menigte verheft en "Leve de republiek" roept.

16 JULI 1951

Leopold III doet troonsafstand wanneer hij ziet dat zijn zoon de kalmte rondom hem heeft kunnen terugbrengen.

17 JULI 1951

Boudewijn wordt de vijfde koning der Belgen door nogmaals de grondwettelijke eed af te leggen voor de voltallige kamers.

Sint Pieterstraat 58
B-1000 Brussel
Tel : 32-2-211.27.33
Fax : 32-2-223.13.11
Fotos : privaat kollectie
ISBN : 90-5415-012-2
D/1994/5987/13

BOUDEWIJN

DE GLIMLACHENDE KONING

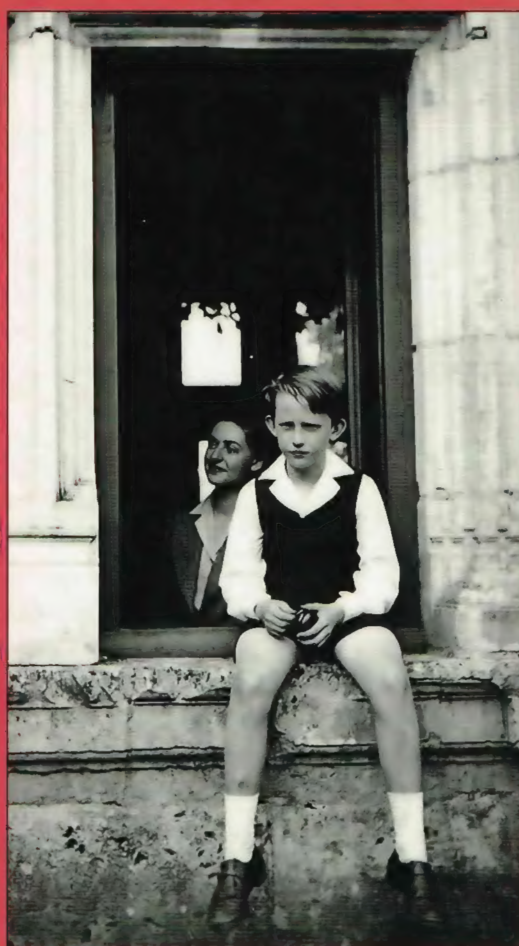
1930 - 1951

De kinderjaren van de vijfde Koning der Belgen die zich bij iedereen geliefd wist te maken en zo de eenheid van zijn land symboliseerde, zijn dikwijls slecht gekend. Zijn geboorte in 1930, het jaar van de feestelijkheden omwille van het honderdjarig bestaan van België, was er een eerste voorteken van.

Dit prachtig stripverhaal wil op een eenvoudige manier de vreugde en het verdriet van de jonge prins vertellen die heen en weer geslingerd werd door de wens om een kind "van aan de overkant" te zijn, een kind zoals alle andere, en de noodzaak om zich voor te bereiden op zijn toekomstige functie als koning met alle eisen inzake strengheid en zelfopoffering die dat met zich meebrengt.

Zijn hele kindertijd die door tragische gebeurtenissen gekenmerkt werd, heeft zijn persoonlijkheid van uitzonderlijke koning mee gevormd.

Aan dit beeldverhaal is een unieke getuigenis gevoegd over de exodus van de koninklijke prinsen in mei 1940 en een chronologie van de gebeurtenissen tussen 1930 en 1951.

ISBN 90-5415-012-2

